

ROZSUDEK SOUDU (prvního rozšířeného senátu)

10. června 2009 \*

Ve věci T-257/04,

**Polská republika**, původně zastoupená J. Pietrasem, poté E. Ośnieckou-Tameckou, T. Nowakowskim, M. Dowgiewiczem a B. Majczynou, jako zmocněnci, ve spolupráci s M. Szpunarem, advokátem,

žalobkyně,

proti

**Komisi Evropských společenství**, původně zastoupené A. Stobieckou-Kuik, L. Visaggiem a T. van Rijnem, poté T. van Rijnem, H. Tserepa-Lacombe a A. Szmytkowskou, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je žaloba na neplatnost článku 3 a čl. 4 odst. 3 a odst. 5 osmé odrážky nařízení Komise (ES) č. 1972/2003 ze dne 10. listopadu 2003 o přechodných opatřeních, která mají být přijata, pokud jde o obchod se zemědělskými produkty v důsledku

\* Jednací jazyk: polština.

přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska (Úř. věst. L 293; Zvl. vyd. 03/40, s. 474), ve znění nařízení Komise (ES) č. 230/2004 ze dne 10. února 2004 (Úř. věst. L 39, s. 13; Zvl. vyd. 03/42, s. 443), jakož i nařízení Komise (ES) č. 735/2004 ze dne 20. dubna 2004 (Úř. věst. L 114, s. 13; Zvl. vyd. 03/44, s. 111),

SOD PRVNÍHO STUPNĚ  
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (první rozšířený senát),

ve složení V. Tiili (zpravodajka), předsedkyně, F. Dehousse, I. Wiszniewska-Białecka, K. Jürimäe a S. Soldevila Frago, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: K. Pocheć, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. června 2008,

vydává tento

## Rozsudek

### Skutkový základ sporu

- 1 Dne 10. listopadu 2003 přijala Komise nařízení (ES) č. 1972/2003 o přechodných opatřeních, která mají být přijata, pokud jde o obchod se zemědělskými produkty v důsledku přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska (Úř. věst. L 293, s. 3; Zvl. vyd. 03/40, s. 474).
  
- 2 Toto nařízení bylo přijato na základě čl. 2 odst. 3 smlouvy mezi Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Finskou republikou, Švédským královstvím, Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska (členskými státy Evropské unie) a Českou republikou, Estonskou republikou, Kyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litevskou republikou, Maďarskou republikou, Republikou Malta, Polskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii (Úř. věst. L 236, s. 17, dále jen „smlouva o přistoupení“), podepsané v Aténách dne 16. dubna 2003 a ratifikované Polskou republikou dne 23. července 2003, jakož i na základě čl. 41 prvního pododstavce Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky,

Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie (Úř. věst. 2003, L 236, s. 33, dále jen „akt o přistoupení“), tvořícího přílohu smlouvy o přistoupení.

- 3 Toto nařízení, které bylo změněno nařízením Komise (ES) č. 230/2004 ze dne 10. února 2004 (Úř. věst. L 39, s. 13; Zvl. vyd. 03/42, s. 443) a nařízením Komise (ES) č. 735/2004 ze dne 20. dubna 2004 (Úř. věst. L 114, s. 13; Zvl. vyd. 03/44, s. 111), v podstatě zavádí, co se týče projednávaného sporu, zejména systém poplatků za některé zemědělské výrobky, představující přechodnou odchylku od pravidel Společenství, která by byla jinak použitelná.
- 4 Článek 3 uvedeného nařízení tak stanoví:

„Režim s podmíněným osvobozením od cla

1. Tento článek se použije odchýlně od přílohy IV [bodu] 5 aktu o přistoupení a od článků 20 a 214 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství [...].

2. Produkty uvedené v čl. 4 odst. 5, které byly propuštěny do volného oběhu do 1. května 2004 ve Společenství patnácti nebo v novém členském státě a které jsou dne 1. května 2004 dočasně uskladněny nebo se na ně vztahuje jedno z celně schválených určení nebo jeden z celních režimů uvedených v čl. 4 odst. 15 písm. b) a odst. 16 písm. b) až g) nařízení (EHS) č. 2913/92 v rozšířeném Společenství nebo které jsou přepravovány uvnitř rozšířeného Společenství poté, co splnily vývozní formality, podléhají dovoznímu clu *erga omnes* platnému v den propuštění do volného oběhu.

První pododstavec se nepoužije na produkty vyvážené ze Společenství patnácti, jestliže dovozce prokáže, že nebylo požádáno o žádnou vývozní náhradu pro produkty z vyvázející země. Na žádost dovozce dbá vývozce o to, aby příslušný orgán učinil na vývozním prohlášení poznámku, která potvrzuje, že nebylo požádáno o žádnou vývozní náhradu pro produkty z vyvázející země.

3. Produkty uvedené v čl. 4 odst. 5, dovezené ze třetích zemí, propuštěné do režimu aktivního zušlechťovacího styku podle čl. 4 odst. 16 písm. d) nebo do režimu dočasného použití podle čl. 4 odst. 16 písm. f) nařízení (EHS) č. 2913/92 v novém členském státě dne 1. května 2004 a které jsou propuštěny do volného oběhu k uvedenému dni nebo po uvedeném dni, podléhají dovoznímu clou platnému v den propuštění do volného oběhu produktů dovezených ze třetích zemí.“

5 Článek 4 uvedeného nařízení stanoví:

„Poplatky za zboží ve volném oběhu

1. Aniž je dotčena příloha IV [bod] 4 aktu o přistoupení a pokud nejsou na vnitrostátní úrovni používány přísnější právní předpisy, nové členské státy vybírají poplatky od držitelů přebytečných zásob produktů ve volném oběhu k 1. květnu 2004.

2. Ke stanovení přebytečných zásob každého držitele vezmou členské státy zejména v úvahu:

- a) průměr zásob, které byly k dispozici během let předcházejících přistoupení;
- b) obchodní toky existující během let předcházejících přistoupení;
- c) okolnosti, za nichž došlo k vytvoření zásob.

Pojem přebytečné zásoby se vztahuje na produkty dovezené do nových členských států nebo pocházející z těchto států. Pojem přebytečné zásoby se rovněž vztahuje na produkty určené na trh nových členských států.

[...]

3. Výše poplatku uvedeného v odstavci 1 je stanovena na základě dovozního cla *erga omnes* platného ke dni 1. května 2004. Výnos z poplatku vybraného vnitrostátními orgány se převede do národního rozpočtu nového členského státu.

[...]

5. Tento článek se vztahuje na produkty těchto kódů KN:

[...]

– v případě Polska:

0201 30 00, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0207 14 10, 0207 14 70, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1602 32 11, 1702 30 [(s výjimkou kódu 1702 30 10)], 1702 40 [(s výjimkou kódu 1702 40 10)], 1702 90 [(pouze pro kódy 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 a 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 30 55, 2008 30 75.

[...]

6. Komise může do seznamu sestaveného v odstavci 5 produkty doplnit nebo je z něho vypustit.“

- 6 Sedm z produktů obsažených v seznamu uvedeném v čl. 4 odst. 5 osmé odrážce nařízení č. 1972/2003, ve znění pozdějších předpisů, do něho bylo vloženo nařízením č. 735/2004, a sice produkty spadající pod kódy KN 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 a 2008 30 75. Nařízení č. 735/2004 změnilo pouze dotčený seznam, a nikoliv znění ostatních ustanovení nařízení č. 1972/2003 napadených v rámci projednávané žaloby.

## Řízení

- 7 Návhrhem došlým kanceláři Soudu dne 28. června 2004 podala Polská republika projednávanou žalobu.
  
- 8 Jelikož se předseda třetího senátu Soudu domníval, že v projednávané věci vyvstala otázka výkladu totožná s otázkou, která vyvstala ve věci C-273/04, Polsko v. Rada, která byla předložena Soudnímu dvoru, přerušil usnesením ze dne 11. července 2006 v souladu s čl. 54 třetím pododstavcem statutu Soudního dvora, čl. 77 písm. a) a článkem 78 jednacího řádu Soudu řízení v projednávané věci až do vyhlášení rozsudku Soudního dvora.
  
- 9 Rozsudkem ze dne 23. října 2007, Polsko v. Rada (C-273/04, Sb. rozh. s. I-8925), Soudní dvůr poté, co se bez dalšího vyjádřil k věci samé, aniž by rozhodoval o námitce nepřípustnosti vznesené Radou, rozhodl o zamítnutí žaloby.
  
- 10 Vzhledem k tomu, že složení senátů Soudu se změnilo, byl soudce zpravodaj přidělen k prvnímu senátu, kterému byla v důsledku toho projednávaná věc přidělena.
  
- 11 Rozhodnutím ze dne 8. ledna 2008 předložil Soud, který návrh Polské republiky na předložení věci k projednání a rozhodnutí velkému senátu vyložil jako návrh podpůrně směřující k předložení věci senátu složenému z pěti soudců, na návrh prvního senátu věc k projednání a rozhodnutí prvnímu rozšířenému senátu v souladu s čl. 51 odst. 1 druhým pododstavcem jednacího řádu, podle kterého, požádá-li o to členský stát, který je účastníkem řízení, rozhoduje ve věci senát složený alespoň z pěti soudců.



- 12 Dne 11. dubna 2008 položil Soud určité písemné otázky Komisi, která této žádosti vyhověla ve stanovené lhůtě.
- 13 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud (první rozšířený senát) o zahájení ústní části řízení.
- 14 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 16. června 2008.
- 15 Polská republika navrhuje, aby Soud:
- zrušil článek 3 a čl. 4 odst. 3 a odst. 5 osmou odrážku nařízení č. 1972/2003, ve znění pozdějších předpisů;
  - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 16 Komise navrhuje, aby Soud:
- zamítl žalobu v celém rozsahu;

- uložil Polské republice náhradu nákladů řízení.

## K přípustnosti

### *Argumenty účastníků řízení*

- 17 Aniž by formálně vznesla námitku nepřipustnosti, Komise v rámci své obrany tvrdí, že žaloba byla podána po lhůtě, a je tudíž nepřipustná.
- 18 Komise připomíná, že podle čl. 230 pátého pododstavce ES musí být veškeré žaloby směřující proti nařízení podány ve lhůtě dvou měsíců, přičemž tato lhůta začíná běžet patnáctý den od jeho vyhlášení. Proto vzhledem k tomu, že nařízení č. 1972/2003 bylo vyhlášeno v Úředním věstníku dne 11. listopadu 2003, lhůta k podání žaloby směřující proti tomuto nařízení uplynula dne 4. února 2004 o půlnoci.
- 19 Komise zdůrazňuje, že akt o přistoupení nestanoví žádné pravidlo, které by umožňovalo odchýlit se od lhůty stanovené článkem 230 ES. Domnívá se, že pokud by bylo pro Polskou republiku stanoveno jiné datum pro počátek běhu lhůty pro podání žaloby než datum vyhlášení nařízení č. 1972/2003, bylo by účinkem této skutečnosti zavedení data uplynutí lhůty pro podání žaloby novými členskými státy odlišného od data stanoveného pro staré členské státy.
- 20 Na podporu své teze Komise uplatňuje rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, Komise v. Rakousko (C-194/01, Recueil, s. I-4579). Domnívá se, že v tomto rozsudku měl Soudní dvůr za to, že nové členské státy nemohou po svém přistoupení podat žalobu na neplatnost směřující proti aktu Společenství, uplynula-li lhůta k jeho napadení přede dnem jejich přistoupení (bod 41). Uplatňuje rovněž rozsudek Soudního dvora ze dne 16. února 1982, Halyvourgiki a Helleniki Halyvourgia v. Komise (39/81,

43/81, 85/81 a 88/81, Recueil, s. 593, body 9 až 15), ve kterém měl podle ní Soudní dvůr za to, že akty přijaté mezi datem podpisu smlouvy o přistoupení a datem nabytí její účinnosti se na nové členské státy plně uplatní ode dne vstupu uvedené smlouvy v platnost.

- 21 A konečně, Komise má za to, že argument Polské republiky, uvedený v replice, podle kterého by i v případě, že by uplynula lhůta pro podání žaloby proti nařízení č. 1972/2003, byla žaloba každopádně přípustná, pokud jde o produkty doplněné nařízením č. 735/2004, představuje nový žalobní důvod ve smyslu čl. 48 odst. 2 jednacího řádu, a je tedy nepřipustný.
- 22 Polská republika připomíná, že čl. 2 odst. 3 smlouvy o přistoupení stanoví, že orgány Unie mohou před přistoupením přijmout opatření uvedená v článku 41 uvedené smlouvy, která vstoupí v platnost pouze s výhradou a dnem vstupu dotčené smlouvy v platnost. Tato okolnost odlišuje nařízení č. 1972/2003 od ostatních aktů přijatých orgány Společenství před přistoupením, stejně jako skutečnost, že se výraz „členské státy“ obsažený v uvedeném nařízení týká jak starých, tak nových členských států.
- 23 Z tohoto důvodu, a aniž by byla zpochybněna lhůta stanovená článkem 230 ES pro všechny akty přijaté v období předcházejícím přistoupení nového členského státu, se Polská republika domnívá, že jelikož bylo nařízení č. 1972/2003 přijato na základě aktu o přistoupení a bylo jí jakožto členskému státu určeno, měla právo podat žalobu ve lhůtě dvou měsíců od svého přistoupení.
- 24 Polská republika v tomto ohledu uvádí, že rozsudky Halyvourgiki a Helleniki Halyvourgia v. Komise a Komise v. Rakousko, bod 20 výše, se na rozdíl od nařízení č. 1972/2003 netýkají právních aktů přijatých na základě aktu o přistoupení.

- 25 Polská republika se krom toho domnívá, že jelikož je nařízení č. 1972/2003 určeno členskými státy Evropské unie k 1. květnu 2004, jeho vyhlášení musí být uskutečněno ve 20 úředních jazycích Evropské unie, v souladu s přílohou II bodem 22 odst. 1 aktu o přistoupení. Proces vyhlášení uvedeného nařízení tak nebyl ukončen dne 11. listopadu 2003, ale dne 1. května 2004, což je datum, ke kterému nebo od kterého bylo toto nařízení zveřejňováno ve všech 20 úředních jazycích.
- 26 Podle Polské republiky je její teze potvrzena judikaturou, podle které vzhledem k tomu, že jednotlivá jazyková znění předpisů Společenství jsou stejně závazná, zahrnuje jejich výklad srovnání jazykových verzí (rozsudek Soudního dvora ze dne 6. října 1982, Cilfit a další, 283/81, Recueil, s. 3415, bod 18). Ke 11. listopadu 2003 totiž nebylo nařízení č. 1972/2003 vyhlášeno v polském jazyce, a proto ho nebylo možné správně vykládat.
- 27 Polská republika rovněž tvrdí, že 1. května 2004 je počátkem běhu lhůty pro podání žaloby pro všechny členské státy, a nikoliv pouze pro členské státy, které přistoupily k tomuto datu, což činí argumenty Komise vycházející z odlišných dat uplynutí lhůt pro podání žaloby neplatnými.
- 28 Polská republika mimoto uvádí, že teze Komise znamená sníženou soudní ochranu pro nové členské státy, přestože se jich nařízení č. 1972/2003 obzvláště týká. Přitom jelikož je jim určeno jako členskými státy, měly by být schopny dotčené nařízení z tohoto postavení napadnout.

- 29 Polská republika totiž tvrdí, že žalobu proti nařízení č. 1972/2003 nemohla podat jako neprivilegovaný účastník, podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, před přistoupením, jelikož dotčené nařízení jednak představuje obecný akt, a nikoliv individuální rozhodnutí ve smyslu uvedeného ustanovení, a jednak se jí bezprostředně a osobně nedotýká ve smyslu judikatury Soudního dvora týkající se žalob podaných územními samosprávnými celky (rozsudky Soudního dvora ze dne 22. listopadu 2001, *Nederlandse Antillen v. Rada*, C-452/98, Recueil, s. I-8973, a ze dne 10. dubna 2003, *Komise v. Nederlandse Antillen*, C-142/00 P, Recueil, s. I-3483, bod 69). Polská republika se totiž domnívá, že pouze akty, které uvedeným územním samosprávným celkům brání vykonávat jejich funkce způsobem, který považují za vhodný, mohou být považovány za akty, které se jich osobně dotýkají (rozsudek ze dne Soud ze dne 15. června 1999, *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia v. Komise*, T-288/97, Recueil, s. II-1871). Přitom nařízení č. 1972/2003 v tomto ohledu její práva neomezilo.
- 30 Polská republika rovněž tvrdí, že článek 241 ES nepředstavuje užitečný procesní prostředek proti nařízení č. 1972/2003, jelikož nezakládá samostatné právo podat žalobu a může být uplatněn pouze incidenčně v rámci řízení zahájeného na základě jiného právního základu. Mimoto jsou dotčená ustanovení nařízení č. 1972/2003 natolik přesná, že nepředstavují základ pro přijetí podrobnějších prováděcích opatření, což brání v uplatňování jejich nepoužitelnosti podle článku 241 ES. Krom toho, členský stát nemůže po uplynutí lhůty stanovené v článku 230 ES v řízení směřujícím k určení toho, že nesplnil své povinnosti, jelikož neprovedl akt Společenství, uplatnit jako důvod na svou obranu to, že zpochybní platnost tohoto aktu. Účinkem teze Komise by proto byla skutečnost, že by Polská republika byla zbavena práva podat žalobu proti nařízení č. 1972/2003.
- 31 Podpůrně Polská republika v replice tvrdí, že projednávaná žaloba, která byla podána dne 28. června 2004, je každopádně přípustná, pokud jde o produkty doplněné nařízením č. 735/2004, které bylo vyhlášeno v Úředním věstníku dne 21. dubna 2004, jelikož podala žalobu na neplatnost směřující proti nařízení č. 1972/2003, ve znění nařízení č. 735/2004.

*Závěry Soudu*

- 32 Podle čl. 230 pátého pododstavce ES musejí být žaloby „podány ve lhůtě dvou měsíců [...] ode dne vyhlášení příslušného aktu [...] nebo ode dne, kdy se o něm [žalobce] dozvěděl“. Ze samotného znění tohoto ustanovení vyplývá, že kritérium data, kdy se žalobce o aktu dozvěděl, jakožto počátku lhůty k podání žaloby, má vzhledem k datu vyhlášení aktu nebo jeho oznámení podpůrnou povahu (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. března 1998, Německo v. Rada, C-122/95, Recueil, s. I-973, bod 35).
- 33 Je rovněž třeba uvést, že striktní použití právní úpravy Společenství týkající se procesních lhůt odpovídá požadavku právní jistoty a nutnosti vyhnout se veškeré diskriminaci nebo veškerému svévolnému zacházení při výkonu spravedlnosti (usnesení Soudního dvora ze dne 5. února 1992, Francie v. Komise, C-59/91, Recueil, s. I-525, bod 8; rozsudek Soudního dvora ze dne 15. června 1994, Komise v. BASF a další, C-137/92 P, Recueil, s. I-2555, bod 40; usnesení Soudního dvora ze dne 7. května 1998, Irsko v. Komise, C-239/97, Recueil, s. I-2655, bod 7, a ze dne 17. května 2002, Německo v. Parlament a Rada, C-406/01, Recueil, s. I-4561, bod 20). Mimoto striktní dodržování procesních lhůt odpovídá požadavkům řádného výkonu spravedlnosti a hospodárnosti řízení (rozsudek Soudního dvora ze dne 14. září 1999, Komise v. AssiDomän Kraft Products a další, C-310/97 P, Recueil, s. I-5363, bod 61). A konečně, opožděnost žaloby je nepominutelnou překážkou řízení, o níž musí být rozhodnuto bez návrhu (rozsudek Soudního dvora ze dne 5. června 1980, Belfiore v. Komise, 108/79, Recueil, s. 1769, bod 3).
- 34 V projednávaném případě bylo nařízení č. 1972/2003 vyhlášeno v Úředním věstníku dne 11. listopadu 2003. Den uplynutí lhůty pro podání žaloby je tedy třeba počítat od tohoto data.
- 35 Podle čl. 101 odst. 1 písm. a) jednacího řádu, „je-li lhůta vyjádřená ve dnech, týdnech, měsících nebo letech počítána od okamžiku, kdy nastala určitá skutečnost nebo se uskutečnilo určité jednání, nezapočítá se do běhu lhůty den, v němž ke skutečnosti nebo jednání došlo“. Mimoto podle čl. 102 odst. 1 jednacího řádu, jestliže lhůta pro podání žaloby proti aktu některého orgánu začíná běžet od zveřejnění tohoto aktu, počítá se

tato lhůta ve smyslu čl. 101 odst. 1 písm. a) od konce čtrnáctého dne po jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*. Z toho plyne, že v projednávaném případě lhůta dvou měsíců pro podání žaloby začíná běžet od půlnoci dne 25. listopadu 2003.

- 36 Krom toho, čl. 101 odst. 1 písm. b) jednacího řádu stanoví, že lhůta vyjádřená v měsících končí uplynutím dne, který se v posledním měsíci svým číslem shoduje se dnem, kdy nastala skutečnost nebo se uskutečnilo jednání, od nichž se lhůta počítá. Tato lhůta pro podání žaloby tedy uplynula dne 25. ledna 2004 o půlnoci.
- 37 Nicméně s ohledem na jednotnou lhůtu deseti dnů z důvodu vzdálenosti, kterou je třeba připočítat k procesním lhůtám podle čl. 102 odst. 2 jednacího řádu, uplynula celková lhůta stanovená pro podání žaloby proti nařízení č. 1972/2003 dne 4. února 2004 o půlnoci.
- 38 Přitom Polská republika podala projednávanou žalobu dne 28. června 2004. Z toho plyne, že co se týče nařízení č. 1972/2003, byla podána opožděně.
- 39 Žádný z argumentů Polské republiky nemůže tento závěr zpochybnit.
- 40 Pokud jde, zaprvé, o argument, kterým Polská republika vychází z neúplnosti vyhlášení nařízení č. 1972/2003 z důvodu, že nebylo vyhlášeno ve všech 20 úředních jazycích Evropské unie, je třeba uvést, že čl. 4 nařízení č. 1 Rady ze dne 15. dubna 1958, o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství (Úř. věst. 1958, 17, s. 385; Zvl. vyd.

01/01, s. 3), ve znění pozdějších předpisů platném ke dni 11. listopadu 2003 stanoví, že „nařízení a jiné texty obecného dosahu se sepisují v jedenácti úředních jazycích“.

- 41 Jelikož článek I smlouvy o přistoupení stanoví, že ustanovení aktu o přistoupení tvoří nedílnou součást uvedené smlouvy, vstupují tato ustanovení v platnost téhož dne jako tato smlouva. Proto vstoupily změny užívání jazyků, stanovené přílohou II bodem 22 odst. 1 aktu o přistoupení a zahrnující jazyky nových členských států mezi pracovní jazyky orgánů, v platnost až 1. května 2004.
- 42 Z toho plyne, že Komise nebyla povinna vyhlásit dne 11. listopadu 2003 nařízení č. 1972/2003 v polském jazyce a že toto nařízení mohlo být vykládáno na základě jazykových znění vyhlášených tento den.
- 43 Pokud jde, zadruhé, o argument vycházející z toho, že nařízení č. 1972/2003 vstoupilo v platnost pouze s výhradou a dnem vstupu v platnost smlouvy o přistoupení, tj. dne 1. května 2004, je třeba nezaměňovat dovolatelnost aktu, která souvisí se splněním všech formálních náležitostí spojených s publicitou a od níž běží lhůta k podání žaloby, se vstupem uvedeného aktu v platnost [ve smyslu nabytí účinnosti jeho ustanovení], který může být odložen (viz v tomto smyslu stanovisko generálního advokáta Poiarese Madura ve věci, v níž byl vydán rozsudek *Polsko v. Rada*, bod 9 výše, Sb. rozh. s. I-8929, I-8962, bod 23).
- 44 Článek 230 pátý pododstavec ES nestanoví jako počátek běhu lhůty pro podání žaloby datum vstupu aktu v platnost. I kdyby se nařízení č. 1972/2003 odlišovalo, jak tvrdí Polská republika, od zbytku *acquis communautaire*, pokud jde o okamžik jeho provedení a okruh subjektů, kterým je určeno, nebránilo by to tedy tomu, aby lhůta pro podání žaloby začala běžet od vyhlášení dotčeného nařízení.



- 45 Pokud jde, zatřetí, o argument, podle kterého bylo nařízení č. 1972/2003 určeno všem členským státům, včetně Polské republiky, takže ta musí mít možnost ho jako takový členský stát napadnout, ten musí být rovněž odmítnut.
- 46 Zaprvé totiž akt o přistoupení specificky stanoví možnost orgánů Společenství přijmout mezi dnem podpisu aktu o přistoupení a dnem přistoupení nových členských států určitá opatření, aniž by ale stanovil dočasné odchylky od systému kontroly legality aktů Společenství.
- 47 Zadruhé je třeba připomenout striktní použití právní úpravy Společenství týkající se procesních lhůt (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 1987, *Misset v. Rada*, 152/85, Recueil, s. 223, bod 11), a to, že se od ní lze odchýlit pouze za zcela mimořádných okolností, při působení náhody nebo vyšší moci (usnesení Soudního dvora ze dne 19. února 2004, *Forum des migrants v. Komise*, C-369/03 P, Recueil, s. I-1981, bod 16). Přitom Polská republika nevysvětluje, v čem jsou uvedené okolnosti podle ní zcela mimořádné a vyžadují odchýlit se od zásady striktního použití procesních lhůt, čímž by tak došlo k narušení zásady právní jistoty.
- 48 Zatřetí, bylo-li by třeba chápat argument Polské republiky v tom smyslu, že měla za to, že k tomu, aby mohla podat svoji žalobu, musí počkat, až se stane členským státem, bylo by třeba zdůraznit, že lhůta pro podání žaloby stanovená článkem 230 ES se použije obecně. Nevyžadovala, co se týče Polské republiky, postavení členského státu. Tato lhůta pro podání žaloby se na ni každopádně použije jako na právnickou osobu.
- 49 Pokud jde, nakonec, o argument vycházející z práva na účinnou soudní ochranu, je třeba bez dalšího uvést, že právo na účinnou soudní ochranu není striktním použitím

právní úpravy Společenství týkající se procesních lhůt, které odpovídá zejména požadavku právní jistoty, nijak dotčeno (usnesení Německo v. Parlament a Rada, bod 33 výše, bod 20).

50 Krom toho, je-li pravda, že podmínky pro zahájení řízení před soudem Společenství musejí být vykládány ve světle zásady účinné soudní ochrany, nemění to nic na tom, že takový výklad nemůže vést k neuplatnění podmínky výslovně stanovené Smlouvou, aniž by byly překročeny pravomoci soudů Společenství, které jim Smlouva přiznává (rozsudek Soudního dvora ze dne 25. července 2002, *Unión de Pequeños Agricultores v. Rada*, C-50/00 P, Recueil, s. I-6677, bod 44; viz rovněž, obdobně, usnesení Soudního dvora ze dne 28. března 2003, *Diputación Foral de Álava a další v. Komise*, C-75/02 P, Recueil, s. I-2903, bod 34).

51 A konečně, je-li pravda, že soudy Společenství prostřednictvím výkladu čl. 230 druhého a čtvrtého pododstavce ES přiznaly procesním subjektům, kterým nebyl přiznán jakýkoliv účinný opravný prostředek vůči aktům uvedeným v čl. 230 prvním pododstavci ES, možnost podat žalobu na neplatnost proti uvedeným aktům (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 23. dubna 1986, *Les Verts*, 294/83, Recueil, s. 1339, bod 23; ze dne 7. července 1992, *Parlament v. Rada*, C-295/90, Recueil, s. I-4193, a ze dne 16. července 1992, *Parlament v. Rada*, C-65/90, Recueil, s. I-4593), nemění to nic na tom, že skutečnost, že lhůta pro podání žaloby začíná běžet od vyhlášení nařízení č. 1972/2003, nebránila Polské republice obrátit se na Soud za účelem přezkumu legality uvedeného nařízení. Na rozdíl od svého tvrzení mohla podat žalobu proti tomuto aktu na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

52 Nemohou-li se totiž třetí státy, včetně nových členských států před přistoupením, dožadovat takového postavení v soudním řízení, jaké mají v systému Společenství členské státy, mají takové možnosti jednat před soudem, jaké tento systém přiznává právníkům osobám (viz v tomto smyslu stanovisko generálního advokáta Poiarese Madura ve věci, ve které byl vydán rozsudek *Polsko v. Rada*, bod 43 výše, bod 40).

53 Tento výklad potvrzuje judikatura týkající se práva entit působících pod úrovní státu podat žalobu na neplatnost, podle které je cílem čl. 230 čtvrtého pododstavce ES přiznat odpovídající soudní ochranu všem osobám, ať fyzickým, či právníkům, které jsou

bezprostředně a osobně dotčeny akty orgánů Společenství. Aktivní legitimace proto musí být přiznána jedině v závislosti na tomto cíli a žaloba na neplatnost tedy musí být přístupná všem, kdo splňují stanovené objektivní podmínky, to znamená, že mají požadovanou právní subjektivitu a jsou osobně a bezprostředně dotčeni napadeným aktem. Toto řešení platí i v případě, kdy žalobce je veřejným subjektem, který splňuje tato kritéria (rozsudek Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia v. Komise, bod 29 výše, bod 41; viz rovněž stanovisko generálního advokáta Poiarese Madura ve věci, ve které byl vydán rozsudek Polsko v. Rada, bod 43 výše, bod 41), což se uplatnilo na nové členské státy před jejich přistoupením k Evropské unii

- 54 V projednávaném případě představuje sice nařízení č. 1972/2003 obecně závazný akt, a nikoliv rozhodnutí ve smyslu článku 249 ES. Nicméně obecná závaznost aktu nijak nevylučuje to, že by se mohl určitých fyzických nebo právnických osob osobně a bezprostředně dotýkat (rozsudky Soudního dvora ze dne 18. května 1994, Codorníu v. Rada, C-309/89, Recueil, s. I-1853, bod 19, a Nederlandse Antillen v. Rada, bod 29 výše, bod 55).
- 55 Podle ustálené judikatury se takový obecně závazný akt, jakým je nařízení, může osobně dotýkat fyzických nebo právnických osob pouze tehdy, pokud jsou tímto aktem zasaženy z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát rozhodnutí ve smyslu článku 249 ES (rozsudky Soudního dvora ze dne 22. listopadu 2001, Antillean Rice Mills v. Rada, C-451/98, Recueil, s. I-8949, bod 49; Unión de Pequeños Agricultores v. Rada, bod 50 výše, bod 36, a Komise v. Nederlandse Antillen, bod 29 výše, bod 65).
- 56 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že entita působící pod úrovní státu je osobně a bezprostředně dotčena aktem Společenství tehdy, brání-li jí tento akt bezprostředně vykonávat její vlastní pravomoci tak, jak uzná za vhodné (viz v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 30. dubna 1998, Vlaams Gewest v. Komise, T-214/95, Recueil, s. II-717, bod 29, a Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia v. Komise, bod 29 výše, bod 31).

- 57 To je třeba použít i na nové členské státy před jejich přistoupením k Evropské unii, pokud jde o akty Společenství přijaté poté, co tyto státy podepsaly smlouvu o přistoupení.
- 58 Přitom je nutno konstatovat, že ustanovení nařízení č. 1972/2003 ukládají Polské republice různé povinnosti, čímž mají přímý vliv na výkon jejich vlastních pravomocí.
- 59 Polská republika má podle čl. 4 nařízení č. 1972/2003 zejména bez zbytečného odkladu provést k 1. květnu 2004 inventuru dostupných zásob určitých zemědělských produktů a vybírat poplatky od držitelů přebytečných zásob produktů ve volném oběhu ve výši dovozního cla *erga omnes* platného k tomuto datu.
- 60 Mimoto článek 3 nařízení č. 1972/2003 ukládá Polské republice povinnost vybírat z produktů uvedených v čl. 4 odst. 15 osmé odrážce uvedeného nařízení, které byly propuštěny do volného oběhu na jejím území do 1. května a které jsou dne 1. května 2004 dočasně uskladněny nebo se na ně vztahuje jedno z celně schválených určení nebo jeden z celních režimů uvedených v čl. 4 odst. 15 písm. b) a odst. 16 písm. b) až g) nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst 1996, L 97, s. 38), v rozšířeném Společenství nebo které jsou přepravovány uvnitř rozšířeného Společenství poté, co splnily vývozní formality, poplatků ve výši dovozního cla *erga omnes* platného v den propuštění do volného oběhu.
- 61 V důsledku toho je třeba dojít k závěru, že před tím, než se Polská republika stala členským státem, byla osobně a bezprostředně dotčena nařízením č. 1972/2003 a mohla proti němu podat žalobu na neplatnost na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

- 62 Z výše uvedeného vyplývá, že striktní použití lhůt pro podání žaloby běžících ode dne vyhlášení nařízení č. 1972/2003 nebránilo v projednávaném případě Polské republice uplatňovat svá práva a těžit se účinné soudní ochraně.
- 63 S ohledem na výše uvedené je třeba dojít k závěru, že co se týče nařízení č. 1972/2003, je projednávaná žaloba opožděná, a musí být proto odmítnuta jako nepřijatelná.
- 64 Je tudíž třeba přezkoumat argument, který Polská republika uplatňuje podpůrně a podle kterého je projednávaná žaloba vzhledem k tomu, že byla podána dne 28. června 2004, v každém případě přípustná, pokud jde o produkty doplněné nařízením č. 735/2004, které bylo v Úředním věstníku vyhlášeno dne 21. dubna 2004.
- 65 Je třeba bez dalšího připomenout, že v případě Polské republiky nařízení č. 735/2004 zejména doplnilo na seznam produktů podléhajících opatřením stanoveným nařízením č. 1972/2003 sedm produktů, které do té doby nebyly předmětem podobných opatření (viz bod 6).
- 66 Přitom projednávaná žaloba byla Polskou republikou podána proti nařízení č. 1972/2003 ve znění pozdějších předpisů, zejména nařízení č. 735/2004. Z toho plyne, že Polská republika již od podání žaloby zpochybňovala skutečnost, aby sedm produktů doplněných nařízením č. 735/2004 podléhalo týmž opatřením, která byla původně zavedena nařízením č. 1972/2003 pro jiné produkty.
- 67 Je tedy třeba odmítnout tezi Komise, podle které Polská republika tím, že svůj argument podpůrně uplatnila teprve v replice, předložila nový žalobní důvod v průběhu řízení, což čl. 48 odst. 2 první pododstavec jednacího řádu zakazuje.

68 Argument procesní povahy, který byl právě odmítnut, je sice jediným argumentem uplatňovaným Komisí proti přípustnosti žaloby v rozsahu, v němž míří proti tomu, aby uvedeným opatřením podléhaly produkty doplněné nařízením č. 735/2004, avšak tuto otázku přípustnosti je třeba posoudit i z věcného pohledu, jelikož jak bylo zdůrazněno v bodě 33, opožděnost žaloby je nepominutelnou překážkou řízení, o níž musí být rozhodnuto i bez návrhu.

69 Je tak třeba posoudit, zda vzhledem k tomu, že Polská republika ve svém případě nezpochybně doplnění sedmi produktů na seznam produktů podléhajících opatřením stanoveným nařízením č. 1972/2003 jako takové, ale legalitu uvedených opatření, nemůže být projednávaná žaloba považována za nepřijatelnou, pokud jde o produkty doplněné nařízením č. 735/2004, z důvodu, že tímto žalobním důvodem Polská republika ve skutečnosti nezpochybně legalitu změn provedených uvedeným nařízením, ale legalitu opatření původně zavedených nařízením č. 1972/2003 pro jiné produkty, a to tím, že obešla s tímto nařízením související prekluzivní lhůtu.

70 V tomto ohledu je třeba uvést, že přestože konečný charakter aktu, který nebyl napaden ve lhůtě, se týká nejenom samotného aktu, ale rovněž každého pozdějšího aktu, který má čistě potvrzující charakter, přičemž toto řešení je odůvodněno nutnou právní stabilitou a platí jak pro individuální akty, tak pro akty normativního charakteru, jako je nařízení, pokud je pozměněno ustanovení nařízení, je znovu otevřena možnost podat žalobu nejenom proti tomuto ustanovení, ale také proti všem ustanovením, která s ním tvoří jeden celek, i když nebyla pozměněna (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 18. října 2007, Komise v. Parlament a Rada, C-299/05, Sb. rozh s. I-8695, body 29 a 30).

71 Přitom akt Společenství, na základě kterého došlo k doplnění produktů na seznam, musí v každém případě tvořit jeden celek s ustanoveními jiného aktu Společenství

stanovujícími opatření, kterým produkty z tohoto seznamu podléhají, neboť v opačném případě by akt, na základě kterého do něho byly produkty doplněny, neměl jakýkoliv právní účinek.

72 Krom toho je třeba zdůraznit, že osoba, která má aktivní legitimaci podat žalobu proti aktu Společenství, na základě kterého podléhají produkty ze seznamu určitým opatřením, a neučiní tak v požadované lhůtě, nemůže být z tohoto důvodu zbavena možnosti uplatňovat v rámci žaloby proti jinému aktu, na základě kterého byly do dotčeného seznamu doplněny produkty, protiprávnost opatření, kterým tyto další produkty nyní podléhají. Taková opatření totiž představují, co se týče produktů doplněných na tento seznam druhým přijatým aktem, nová opatření. Druhý přijatý akt tedy nelze považovat za akt čistě potvrzující uvedená opatření.

73 Je tedy třeba dojít k závěru, že projednávaná žaloba je přípustná v rozsahu, ve kterém ji lze vykládat jako návrh na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které v případě Polské republiky uplatňuje na dalších sedm produktů tatáž opatření, která byla původně zavedena nařízením č. 1972/2003 pro jiné produkty (dále jen „sporná opatření“), která Polská republika považuje za protiprávní, co se týče těchto sedmi dalších produktů. Žalobní důvody a argumenty Polské republiky směřující proti napadeným ustanovením nařízení č. 1972/2003 musejí být vykládány v tomto smyslu.

## **K věci samé**

74 Projednávaná žaloba v podstatě sestává ze čtyř částí.

75 V první části uplatňuje Polská republika pět žalobních důvodů na podporu svého návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které toto nařízení uplatňuje, v jejím případě, na sedm dalších produktů opatření uvedená v článku 3 nařízení č. 1972/2003,

kteřá Polská republika považuje, co se týče dotčených výrobků, za protiprávní. První žalobní důvod vychází z porušení zásady volného pohybu zboží. Druhý žalobní důvod vychází z nepříslušnosti Komise k přijetí uvedených opatření a z porušení článků 22 a 41 aktu o přistoupení. Třetí žalobní důvod vychází z porušení zásady zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti. Čtvrtý žalobní důvod vychází z chybějícího nebo nedostatečného odůvodnění. A konečně, pátý žalobní důvod vychází z porušení zásady ochrany legitimního očekávání.

76 Ve druhé části uplatňuje Polská republika dva žalobní důvody na podporu svého návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které toto nařízení uplatňuje, v jejím případě, na sedm dalších produktů opatření uvedené v čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003, které Polská republika považuje, co se týče dotčených výrobků, za protiprávní. První žalobní důvod vychází z porušení článku 41 aktu o přistoupení a zásady proporcionality. Druhý žalobní důvod vychází z porušení zásady zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti.

77 Ve třetí části uplatňuje Polská republika jediný žalobní důvod na podporu svého návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které toto nařízení doplňuje, v jejím případě, sedm produktů na seznam produktů v čl. 4 odst. 5 osmé odrážce nařízení č. 1972/2003, jehož změnou došlo podle ní k porušení článku 41 aktu o přistoupení a zásady proporcionality.

78 A konečně, ve čtvrté části uplatňuje Polská republika jediný žalobní důvod na podporu svého návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které toto nařízení uplatňuje, v jejím případě, na sedm dalších produktů veškerá sporná opatření, která Polská republika považuje, co se týče dotčených výrobků, za protiprávní. Jediný žalobní důvod vychází ze zneužití pravomoci.



- 79 Nejprve je třeba posoudit žalobní důvody uplatňované Polskou republikou v druhé části žaloby a poté žalobní důvody uplatňované ve třetí, první a čtvrté části žaloby.

*Ke druhé části žaloby, týkající se návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které uplatňuje na sedm dalších produktů opatření uvedené v čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003*

- 80 Z bodu 1 odůvodnění nařízení č. 1972/2003 plyne, že by měla být přijata přechodná opatření, aby se zabránilo nebezpečí odklonu obchodu ke škodě společné organizace zemědělských trhů, vyplývající z přistoupení deseti nových států k Evropské unii dne 1. května 2004. V bodě 3 odůvodnění uvedeného nařízení je rovněž uvedeno, že tyto odklony se často týkají produktů uměle přemísťovaných z důvodu rozšíření, které tedy nejsou součástí obvyklých zásob dotyčného státu, ale že přebytečné zásoby mohou rovněž pocházet z národní produkce. Nakonec je v něm uvedeno, že je tedy třeba stanovit odstrašující poplatky za přebytečné zásoby nacházející se v nových členských státech.
- 81 Tyto poplatky zavádí článek 4 nařízení č. 1972/2003. Z výkladu odstavce 1 ve spojení s odstavcem 2 uvedeného článku tak vyplývá, že – aniž je dotčena příloha IV bod 4 aktu o přistoupení a pokud nejsou na vnitrostátní úrovni používány přísnější právní předpisy – nové členské státy vybírají poplatky od držitelů přebytečných zásob produktů ve volném oběhu k 1. květnu 2004, přičemž tyto zásoby jsou tvořeny zejména produkty dovezenými do nových členských států, jakož i produkty pocházejícími z uvedených států, jejichž množství převyšuje průměr obvyklých zásob jejich držitelů, zejména s ohledem na průměr zásob, které byly k dispozici během let předcházejících přistoupení.

82 Je třeba rovněž uvést, že příloha IV bod 4 aktu o přistoupení, týkající se zemědělství, stanoví:

„1. Veřejné zásoby uchovávané novými členskými státy ke dni přistoupení, které vyplývají z jejich politiky podpory trhu, převezme Společenství v hodnotě vyplývající z použití článku 8 nařízení Rady (EHS) č. 1883/78 o obecných pravidlech pro financování intervencí záruční sekci Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu [...]. Tyto zásoby budou převzaty pouze za podmínky, že veřejnou intervenci pro daný produkt stanoví pravidla Společenství a že zásoby splňují požadavky pro intervenci Společenství.

2. Soukromé i veřejné zásoby jakéhokoli produktu ve volném oběhu na území nových členských států ke dni přistoupení přesahující množství, jež lze považovat za tvořící obvyklý převod zásob, musí být odstraněny na náklady nových členských států.

Pojem obvyklého převodu zásob bude vymezen pro každý produkt na základě kritérií a cílů specifických pro každou společnou organizaci trhu.

3. Zásoby uvedené v odstavci 1 se odečítají od množství přesahujícího obvyklý převod zásob.

[...]“

83 Z toho plyne, že podle těchto ustanovení podléhají nové členské státy povinnosti odstranit na své náklady přebytečné zásoby určitých zemědělských produktů existujících na jejich území a vybírat poplatky z uvedených zásob.

84 A konečně, čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003 stanoví, že výše poplatku uvedeného v odstavci 1 (dále jen „sporný poplatek“) je stanovena na základě dovozního cla *erga omnes* platného ke dni 1. května 2004 a že výnos z tohoto poplatku se převede do národního rozpočtu každého z nových členských států.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 41 aktu o přistoupení a zásady proporcionality

– Argumenty účastníků řízení

85 Polská republika připouští, že Komise může být při výkonu svých pravomocí v oblasti společné zemědělské politiky nucena využít svoji širokou posuzovací pravomoc, takže pouze zjevně nepřiměřená povaha opatření přijatého v této oblasti ve vztahu k cíli, který příslušný orgán zamýšlí sledovat, může ovlivnit legalitu takového opatření. Nicméně připomíná, že podle zásady proporcionality nesmí činnost orgánů Společenství překračovat meze toho, co je nezbytné pro dosažení stanoveného cíle, a musí použít co nejméně omezující prostředky, přiměřené ve vztahu k zamýšlenému cíli.

86 Přitom Polská republika tvrdí, že dávky zatěžující držitele přebytečných zásob produktů dotčených čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003 dosahují výše dovozních cel *erga omnes* platných k tomuto dni, tedy úrovně přesahující rozdíl mezi dovozními cly Společenství

a polskými dovozními cly platnými k 30. dubnu 2004. To je zjevně nepřiměřené ve vztahu ke sledovanému cíli, který podle bodu 3 odůvodnění nařízení č. 1972/2003 spočívá v zabránění spekulativním pohybům.

- 87 Skutečná povaha tohoto cíle je potvrzena tím, že přechodná opatření přijatá na základě čl. 41 prvního pododstavce aktu o přistoupení mají zabraňovat neopodstatněným výhodám spojeným s rozdílem mezi dovozními cly Společenství a dovozními cly nových členských států. Uvedený článek byl tudíž rovněž porušen.
- 88 Polská republika tak připouští, že existence národních dovozních cel v nových členských státech na určité zemědělské produkty před 30. dubnem 2004, které byly nižší než cla Společenství, mohla vést subjekty k dovozu těchto produktů do nových členských států za účelem jejich prodeje na společném trhu po přistoupení těchto zemí. Rovněž připouští, že Komise může přijmout opatření s cílem zabránění nebo neutralizování vzniku zásob zemědělských produktů. Nicméně jediným vhodným a přiměřeným opatřením k zabránění tomuto nebezpečí je zavedení poplatku, jehož výše je určována dávkou odpovídající rozdílu sazeb mezi dovozními cly Společenství a dovozními cly nových členských států k 30. dubnu 2004.
- 89 Podle Polské republiky judikatura její tezi podporuje. V tomto ohledu uplatňuje rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 2002, Weidacher (C-179/00, Recueil, s. I-501), který se týkal legality čl. 4 odst. 3 nařízení Komise (ES) č. 3108/94 ze dne 19. prosince 1994 o přechodných opatřeních přijímaných z důvodu přistoupení Rakouska, Finska a Švédska, pokud jde o obchod se zemědělskými produkty (*neoficiální překlad*) (Úř. věst. L 328, s. 42). Toto ustanovení stanovuje výši poplatku obdobného poplatku v projednávané věci jako rozdíl mezi clem použitelným ve Společenství dne 31. prosince 1994 a clem použitelným v nových členských státech k tomuto dni. Polská republika zdůrazňuje, že v tomto kontextu Soudní dvůr prohlásil, že prostřednictvím dotčených zvláštních poplatků za přebytečné zásoby chtěla Komise právě usnadnit přechod nových členských států do společné organizace trhů, jelikož takové poplatky směřují jednak k zamezení vzniku zásob ke spekulativním účelům, a jednak k neutralizaci hospodářských výhod, které by měly subjekty, které skutečně za nízké ceny přebytečné zásoby vytvořily (bod 22 rozsudku).

90 Stanovisko Soudního dvora potvrzuje názor vyjádřený generálním advokátem Mischem, který ve svém stanovisku ve věci, která vedla k vydání rozsudku Weidacher, bod 89 výše (Recueil, s. I-505, I-524), uvedl, že dotčený poplatek neporušuje zásadu proporcionality, jelikož jeho jediným výsledkem je odstranění neopodstatněné výhody, aniž by ale penalizoval držitele zásob (bod 58 rozsudku).

91 V projednávaném případě nemohl být sporný poplatek zaveden za účelem odrazení od „spekulativní produkce“. Spekulace je především neodmyslitelně spjata s obchodem, a nikoliv s produkcí, především pak se zemědělskou produkcí, jejíž cyklus je dlouhý a závislý na četných objektivních faktorech. Ostatně z důvodu dlouhého cyklu zemědělské produkce mohlo k případné spekulativní produkci dojít jen v produkčním období 2003 nebo v předcházejících letech. A konečně, i kdyby byla připuštěna existence spekulativní produkce a možnost jejímu zamezení v období od 11. listopadu 2003 do 1. května 2004, uložení vyrovnávacích cel by bylo k dosažení sledovaného cíle dostatečné.

92 Komise argumenty Polské republiky zpochybňuje.

## – Závěry Soudu

93 Polská republika tímto žalobním důvodem v podstatě uplatňuje dva argumenty. Zprvė uvádí, že poplatky zatěžující držitele přebytných zásob dotčených produktů uvedených do volného oběhu k 1. květnu 2004 na základě čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003 přesahují rozdíl mezi dovozním clem Společenství a polským dovozním clem platným k 30. dubnu 2004, což je zjevně nepřiměřené ve vztahu ke sledovanému cíli, který spočívá v zabránění spekulativním operacím. V důsledku toho Komise porušila zásadu proporcionality.

94 Zadruhé, Polská republika tvrdí, že přechodná opatření přijatá na základě čl. 41 prvního pododstavce aktu o přistoupení mají pouze zabraňovat neopodstatněným výhodám spojeným s rozdílem mezi dovozními cly Společenství a dovozními cly nových členských států a že tak uvedený článek byl rovněž porušen.

95 Nejprve je třeba posoudit druhý argument Polské republiky.

96 V tomto ohledu je třeba připomenout, že nařízení č. 1972/2003 bylo přijato zejména na základě čl. 2 odst. 3 smlouvy o přistoupení a na základě článku 41 prvního pododstavce aktu o přistoupení.

97 Článek 2 odst. 3 smlouvy o přistoupení stanoví:

„Odchylně od odstavce 2 mohou před přistoupením orgány Unie přijmout opatření uvedená v [článku 41] aktu o přistoupení [a] v přílohách III až XIV uvedeného aktu [...]. Tato opatření vstoupí v platnost pouze s výhradou a dnem vstupu [smlouvy o přistoupení] v platnost.“

98 Článek 41 prvního pododstavce aktu o přistoupení stanoví:

„Budou-li k usnadnění přechodu ze stávajícího režimu v nových členských státech na režim vyplývající z uplatňování společné zemědělské politiky za podmínek stanovených v [aktu o přistoupení] nezbytná přechodná opatření, přijme je Komise postupem podle čl. 42 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1260/2001 o společné organizaci trhů v odvětví cukru

[(Úř. věst. L 178, s. 1; Zvl. vyd. 03/33, s. 17)] nebo podle odpovídajících článků ostatních nařízení o společné organizaci zemědělských trhů, anebo odpovídajícím postupem projednávání ve výboru stanoveným příslušným právním předpisem. Přechodná opatření uvedená v tomto článku mohou být přijímána po dobu tří let ode dne přistoupení a jejich uplatňování se omezí na toto období. [...]"

99 Je třeba uvést, že znění čl. 41 prvního pododstavce aktu o přistoupení se velmi blíží znění čl. 149 odst. 1 aktu o podmínkách přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království a o úpravách smluv zakládajících Evropskou unii (Úř. věst. 1994, C41, s. 21), ve znění pozdějších předpisů. Po rozšíření Evropské unie v roce 1995 přitom rozhodoval Soudní dvůr o otázce, zda může být poplatek za přebytečné zásoby určitých zemědělských produktů existující v nových členských státech považován za opatření, jehož účelem je usnadnění přechodu ze stávajícího režimu v uvedených členských státech na režim vyplývající z uplatňování společné zemědělské politiky podle uvedeného čl. 149 odst. 1. Měl za to, že dotčené poplatky mají takový přechod usnadnit, jelikož směřují jednak z zamezení vzniku zásob ke spekulativním účelům, a jednak k neutralizaci hospodářských výhod, které by měly subjekty, které by skutečně za nízké ceny přebytečné zásoby vytvořily (rozsudek Weidacher, bod 89 výše, bod 22).

100 Krom toho, Soudní dvůr zdůraznil, že poplatky za přebytečné zásoby umožňují v projednávaném případě zmírnit povinnost nových členských států zničit takové zásoby na vlastní náklady, stanovenou v čl. 145 odst. 2 aktu o podmínkách přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království a o úpravách smluv zakládajících Evropskou unii, ve znění pozdějších předpisů (rozsudek Weidacher, bod 89 výše, bod 23). Přitom znění tohoto ustanovení je velmi blízké znění přílohy IV bodu 4 odst. 2 aktu o přistoupení.

101 Z toho plyne *per analogiam*, že jak předcházení vzniku zásob ke spekulativním účelům, tak neutralizace hospodářských výhod subjektů, které si za nízké ceny vytvořily

přebytečné zásoby, mohou odůvodňovat, aby Komise přijala opatření podle čl. 41 prvního pododstavce aktu o přistoupení, a dále, že poplatky za přebytečné zásoby musejí být považovány za směřující k usnadnění přechodu nových členských států do společné organizace trhů, jelikož zmírňují povinnost nových členských států zničit takové zásoby na vlastní náklady, stanovenou v příloze IV bodě 4 odst. 2 aktu o přistoupení.

102 V důsledku toho je třeba dojít k závěru, že čl. 41 první pododstavec aktu o přistoupení umožňuje Komisi uložit novým členským státům povinnost vybírat poplatky z přebytečných zásob dotčených produktů na jejich území.

103 V této fázi je třeba upřesnit, že argument Polské republiky, podle kterého sporný poplatek výše uvedené ustanovení porušuje, neboť toto ustanovení umožňuje pouze zabránit výhodám spojeným s rozdílem mezi dovozními cly Společenství a dovozními cly nových členských států, představuje kritiku výše sporného poplatku, a nikoliv kritiku uložení samotného poplatku. Tento výklad je potvrzen skutečností, že Polská republika uplatňuje pouze protiprávnost čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003, který se týká výše sporného poplatku, a nikoliv čl. 4 odst. 1 a 2 uvedeného nařízení, které se týkají samotného ustanovení sporného poplatku a způsobu stanovení přebytečných zásob. Nicméně takto vyložený argument Polské republiky ve vztahu k článku 41 aktu o přistoupení není autonomní a musí být považován za součást jejího prvního argumentu, podle kterého není sporný poplatek přiměřený.

104 Co se týče tohoto argumentu, je třeba připomenout, že zásada proporcionality je ustálenou judikaturou uznávána za jednu z obecných právních zásad Společenství. K prokázání toho, zda je některé ustanovení práva Společenství v souladu se zásadou proporcionality, je důležité ověřit, zda jsou prostředky, které používá, s to uskutečnit zamýšlený cíl a zda nejdou nad rámec toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné (rozsudky Soudního dvora ze dne 18. března 1987, *Société pour l'exportation des sucres*, 56/86, Recueil, s. 1423, bod 28, a ze dne 30. června 1987, *Roquette Frères*, 47/86, Recueil, s. 2889, bod 19).



- 105 Podle této zásady je legalita opatření, na základě kterých vznikají subjektům finanční náklady, podřízena podmínce, že tato opatření budou přiměřená a nezbytná k dosažení legitimních cílů sledovaných dotčenou právní úpravou, přičemž se rozumí, že pokud se nabízí volba mezi vícero přiměřenými opatřeními, je třeba zvolit opatření nejméně omezující a dbát na to, aby uložené povinnosti nebyly nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (rozsudek Soudního dvora ze dne 26. června 1990, Zardi, C-8/89, Recueil, s. I-2515, bod 10).
- 106 Je třeba nicméně upřesnit, že Komise může být při výkonu svých pravomocí, které jí Rada, případně autoři aktu o přistoupení svěří v oblasti společné zemědělské politiky pro provedení pravidel, která tento akt zavádí, nucena využít svoji širokou posuzovací pravomoc, takže pouze zjevně nepřiměřená povaha opatření přijatého v této oblasti ve vztahu k cíli, který příslušný orgán zamýšlí sledovat, může ovlivnit legalitu takového opatření (viz rozsudek Weidacher, bod 89 výše, bod 26 a citovaná judikatura).
- 107 Nejprve je třeba uvést, že sama Polská republika připouští, že Komise může přijmout opatření s cílem předcházení vzniku přebytečných zásob zemědělských produktů. Nicméně tvrdí, že podle zásady proporcionality musejí být tato opatření nezbytná pro zabránění spekulativním pohybům spojeným s rozšířením Evropské unie k 1. květnu 2004, a domnívá se tak, že postačuje zavedení poplatku, jehož výši by určoval rozdíl mezi dovozními cly Společenství a polskými dovozními cly.
- 108 Polská republika uplatňuje na podporu své teze rozsudek Weidacher, bod 89 výše. Tento rozsudek potvrdil názor generálního advokáta Mischa ve stanovisku ve věci, která vedla k vydání uvedeného rozsudku, bod 90 výše, podle kterého dotčený poplatek neporušuje zásadu proporcionality, jelikož jeho jediným výsledkem bylo odstranění neopodstatněné výhody, aniž by ale penalizoval držitele zásob (bod 58).

- 109 Je třeba zdůraznit, že na rozdíl od toho, co je stanoveno pro sporný poplatek, výše poplatku dotčeného ve věci, která vedla k vydání rozsudku Weidacher, bod 89 výše, odpovídala rozdílu mezi cly Společenství a cly platnými v tehdejších nových členských státech. Z tohoto důvodu se mohl generální advokát Mischo omezit na domněnku, že účelem tohoto poplatku je to, aby subjekty z uvedených států ztratily jakýkoliv zájem na spekulování z důvodu rozšíření Evropské unie v roce 1995 tím, že před tímto datem nakoupí zemědělské produkty podléhající nižšímu dovoznímu clu, než je dovozní clo Společenství, aby je následně prodaly uvnitř rozšířeného Společenství.
- 110 Nicméně výše uvedené nepředjímá to, zda by i vyšší poplatek mohl být považován za přiměřený sledovanému cíli.
- 111 V tomto ohledu je třeba uvést, že na rozdíl od tvrzení Polské republiky není jediným cílem, který Komise sporným poplatkem zamýšlí sledovat, předcházení vzniku zásob dotčených produktů ke spekulativním obchodním účelům, ale zkrátka předcházení vzniku přebytečných zásob, to znamená zásob, které netvoří obvyklé rezervy nacházející se v nových členských státech. To jasně vyplývá z bodu 3 odůvodnění nařízení č. 1972/2003. Tento bod odůvodnění totiž uvádí, že přestože se odklony obchodu, které mohou narušit společné organizace trhů, často týkají produktů uměle přemístovaných vzhledem k rozšíření, přebytečné zásoby, které mají údajně opatření stanovená nařízením č. 1972/2003 potírat, mohou rovněž pocházet z národní produkce.
- 112 Je rovněž třeba podotknout, že přístup Komise je v souladu s pojetím přebytečných zásob, které musejí být odstraněny na náklady nových členských států, zastávaným autory aktu o přistoupení. Z přílohy IV bodu 4 odst. 1 a 2 aktu o přistoupení totiž jasně vyplývá, že existence přebytečných zásob pocházejících z národní produkce v nových členských státech představuje prvek narušující společnou organizaci zemědělských trhů. Autoři aktu o přistoupení nijak neomezili výše uvedenou povinnost pouze na zásoby pocházející z obchodu.

- 113 Ve světle výše uvedeného je třeba přezkoumat, zda Polská republika prokázala, že určení výše sporného poplatku v závislosti na dovozním clu *erga omnes* platném k 1. květnu 2004 zjevně přesahuje to, co je nezbytné k vyloučení vzniku přebytečných zásob nezávisle na jejich původu.
- 114 V tomto ohledu Polská republika zaprvé tvrdí, že poplatek, jehož výše je stanovena na základě cla odpovídajícího rozdílu mezi polskými dovozními cly a dovozními cly Společenství ke 30. dubnu 2004, by byl dostatečný k vyloučení nebezpečí vzniku přebytečných zásob. Nicméně, může-li být takový poplatek užitečný pro vyloučení vzniku přebytečných zásob na základě dovozu, zdaleka není zjevné, že by byl rovněž dostačující pro vyloučení vzniku přebytečných zásob pocházejících z národní produkce.
- 115 Podléhal-li by totiž dovoz dotčených produktů před 1. květnem 2004 polskému dovoznímu clu rovnajícímu se či dokonce přesahujícímu dovozní clo Společenství nebo byl-li by rozdíl v jejich cenách v Polsku a ve Společenství natolik velký, že by je rozdíl mezi cly Společenství a polskými cly nemohl vyrovnat, stanovení výše sporného poplatku v závislosti na dávce odpovídající tomuto rozdílu by nemělo žádný odrazující účinek na vznik přebytečných zásob pocházejících z národní produkce, jak Polská republika sama připustila na jednání. Přitom takové zásoby mohly být vytvořeny subjekty usazenými v nových členských státech z důvodu rozšíření Evropské unie k 1. květnu 2004, zejména pokud byly před tímto dnem ceny dotčených produktů vyšší ve Společenství než v Polsku nebo pokud jejich produkce ve Společenství podléhala omezením zavedeným v rámci společné zemědělské politiky, směřujícím ke stanovení určité celkové produkce.
- 116 Tyto přebytečné zásoby pocházející z národní produkce, které by nebyly nijak zpoplatněny, by mohly být po 1. květnu 2004 schopny narušovat trh Společenství. Polská republika by navíc byla povinna odstranit dotčené zásoby podle bodu 4 přílohy IV aktu o přistoupení a polské subjekty by tak nebyly nutně při neexistenci sporného

poplatku z přebytečných zásob dotčených produktů v lepší situaci, zatímco Polská republika by přišla o příjmy pocházející z uvedeného poplatku a musela by financovat jejich odstranění.

- 117 Zadruhé, Polská republika rovněž tvrdí, co se týče dotčených produktů, že vytvoření přebytečných zásob pocházejících z národní produkce není možné, jelikož je jejich produkční cyklus dlouhý a v průběhu šesti měsíců mezi přijetím nařízení č. 735/2004 a datem přistoupení podle ní nebylo možné vyprodukovat větší množství k vytvoření přebytečných zásob.
- 118 Nicméně, aniž by bylo třeba rozhodnout o opodstatněnosti tohoto posledního tvrzení, je třeba uvést, že Polská republika neprokázala, že by přebytečné zásoby nemohly být vytvořeny před přijetím nařízení č. 735/2004. Přitom, co se týče zemědělských produktů, u kterých jsou ceny v nových členských státech nižší než ceny ve Společenství, subjekty usazené v uvedených státech mají zjevný zájem omezit ode dne, od kterého budou považovat za pravděpodobné, že k rozšíření dojde dne 1. května 2004, k čemuž mohlo dojít již v průběhu zemědělského roku předcházejícího rozšíření či dokonce dříve, své prodeje ve státě svého původu tak, aby vytvořily zásoby, které budou moci následně umístit na rozšířený trh Společenství.
- 119 Výše uvedené subjekty mají rovněž veškerý zájem na tom, aby své hospodaření soustředily na produkty, u nichž je rozdíl v cenách největší, jakož i na produkty, které je možné skladovat, na úkor dotčených produktů, jejichž ceny jsou na úrovni Společenství a na vnitrostátní úrovni srovnatelnější. Posledně uvedená operace by rovněž mohla, z důvodu zvýšení dostupných produkčních kapacit před rozšířením, zapříčinit neobvyklé množství zásob dotčených produktů.
- 120 A konečně, je třeba zdůraznit, že čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1972/2003 ponechává novým členským státům určitý prostor pro uvážení při určování, zda zásoby dotčených produktů nacházející se na jejich území jsou výsledkem činnosti odůvodněné běžným

tržním chováním, což jim v takovém případě umožňuje nekvalifikovat je jako „přebytečné zásoby“. To umožňuje omezit vybírání poplatků od držitelů těchto zásob pouze na případy, kdy jejich vytvoření představuje nebezpečí narušení trhů, a posiluje přiměřenost opatření uvedeného v čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003 vzhledem ke sledovanému cíli.

- 121 Závěrem je třeba konstatovat, že Polská republika neprokázala zjevnou nevhodnost nebo nepřiměřenost určení výše sporného poplatku v závislosti na dovozním clu *erga omnes* platném k 1. květnu 2004 vzhledem ke sledovanému cíli. Tento žalobní důvod tak musí být zamítnut.

Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti.

– Argumenty účastníků řízení

- 122 Polská republika zdůrazňuje, že při rozšíření Evropské unie v roce 1995 bylo na tehdejší nové členské státy uplatněno jiné zacházení než na ni samou. Uvádí, že na rozdíl od tehdy přijatých přechodných opatření výše sporného poplatku použitá na držitele přebytečných zásob dotčených produktů uvedených do volného oběhu k 1. květnu 2004 převyšuje rozdíl mezi dovozními cly Společenství a polskými dovozními cly k 30. dubnu 2004. Domnívá se tak, že přijetím opatření stanoveného v čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003 byla porušena zásada zákazu diskriminace.

123 Polská republika se totiž domnívá, že uložení dávky určené k odstranění neoprávněných výhod, které by subjektům z nových členských států mohly vyvstávat z držení přebytečných zásob, a k tomu, aby se tyto subjekty nacházely ve stejné situaci jako subjekty usazené ve Společenství před 1. květnem 2004, by odůvodňovalo odlišné zacházení s těmito dvěma druhy subjektů. Taková je situace rozsudku Weidacher, bod 89 výše. Naopak, sporný poplatek znevýhodňuje polské subjekty oproti subjektům usazeným ve Společenství před 1. květnem 2004, aniž by to bylo odůvodněné.

124 Podle Polské republiky nemůže Komise takovou diskriminaci odůvodnit takovými faktory, jako je velikost dotyčných trhů, rozdíly v cenách dotčených produktů na těchto trzích nebo úroveň vývozních náhrad, jelikož pokud by Komise skutečně tyto faktory zohlednila při stanovení výše sporného poplatku, tato výše by se musela v jednotlivých nových členských státech lišit. Přitom na rozdíl od přechodných opatření přijatých při rozšíření Evropské unie v roce 1995 je výše sporného poplatku stejná pro všechny subjekty z nových členských států.

125 A konečně, podle Polské republiky není rozhodné, že čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1972/2003 ponechává novým členským státům velkou volnost při určování, zda byly zásoby výsledkem činnosti odůvodněné běžným tržním chováním nebo rovněž spekulativní činnosti, jelikož projednávaný žalobní důvod se týká výše sporného poplatku, kterému podléhají držitelé přebytečných zásob.

126 Komise tyto argumenty zpochybňuje.

## – Závěry Soudu

127 V rámci tohoto žalobního důvodu Polská republika zaprvé uvádí, že rozdíl v zacházení s polskými subjekty a subjekty usazenými ve Společenství před 1. květnem 2004 představuje diskriminaci na základě státní příslušnosti.

128 V tomto ohledu je třeba připomenout, že zásada zákazu diskriminace mezi producenty a spotřebiteli uvnitř Společenství zakotvená v oblasti společné organizace zemědělských trhů čl. 34 odst. 2 druhým pododstavcem ES vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné. Opatření, která vyplývají ze společné organizace trhů se tedy mohou odlišovat v závislosti na regionech a dalších podmínkách produkce a spotřeby pouze v závislosti na objektivních kritériích zajišťujících přiměřené rozdělení výhod a nevýhod mezi dotyčné, aniž by rozlišovala mezi územími členských států (rozsudek Soudního dvora ze dne 20. září 1988, Španělsko v. Rada, 203/86, Recueil, s. 4563, bod 25).

129 Přitom situace zemědělství v nových členských státech byla radikálně odlišná od situace ve starých členských státech (rozsudek Polsko v. Rada, bod 9 výše, bod 87). Tyto dvě kategorie subjektů totiž před rozšířením Evropské unie v roce 2004 podléhaly odlišným normám, kvótám a mechanismům podpory produkce. Ostatně, zatímco orgány Společenství mohly zabránit vzniku přebytečných zásob uvnitř Společenství prostřednictvím opatření vlastních společné organizaci zemědělských trhů, nemohly zabránit vzniku přebytečných zásob na území budoucích členských států. Z tohoto důvodu stanoví příloha IV bod 4 odst. 1 až 4 aktu o přistoupení povinnost nových členských států odstranit na své náklady přebytečné zásoby, aniž by přitom stanovila obdobnou povinnost pro staré členské státy, s čímž Polská republika podpisem uvedeného aktu souhlasila.

- 130 Je tak třeba konstatovat, že situace polských subjektů nemůže být před 1. květnem 2004 považována za srovnatelnou se situací subjektů usazených ve Společenství.
- 131 Zadržé, Polská republika zdůrazňuje rozdílné zacházení, jakého se jí dostalo oproti státům, které přistoupily k Evropské unii v roce 1995.
- 132 Přitom v tomto ohledu stačí uvést, že přechodná opatření, která je třeba v oblasti zemědělství přijmout při každém rozšiřování Evropské unie, musejí být přizpůsobena konkrétním rizikům narušení zemědělských trhů, která s sebou může toto rozšíření přinášet. Orgány tak nejsou povinny ve dvou po sobě jdoucích rozšířeních použít stejná přechodná opatření.
- 133 Komise zejména mohla, pokud jde o rozdíly existující při rozšiřování Evropské unie v roce 1995 a v roce 2004, zohlednit skutečnost, že dosažení cíle zabránění narušení trhu Společenství v důsledku hromadění přebytečných zásob bylo v roce 2004 z důvodu velikosti trhů nových členských států v roce 2004 a jejich výrazně vyšší produkční kapacity obtížnější, což Komise zmiňuje ve svých vyjádřeních, aniž by je v tomto ohledu Polská republika zpochybňovala. Cenové rozdíly mezi Společenstvím a novými členskými státy byly navíc rovněž vyšší. Souběh těchto dvou prvků činil nebezpečí destabilizace zemědělských trhů podstatně vyšším, a v důsledku toho odůvodňoval přijetí přísnějších přechodných opatření.
- 134 V tomto ohledu Polská republika tvrdí, že pokud by Komise skutečně tyto faktory při stanovení výše sporného poplatku zohlednila, musela by se tato výše lišit v závislosti na každém novém členském státu. Nicméně je zjevné, že k zohlednění okolností každého nového členského státu při určování produktů podléhajících spornému poplatku došlo, neboť podle čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1972/2003 je uvedený seznam pro každý nový členský stát odlišný, což činí argument Polské republiky neplatným.



- 135 V důsledku toho je třeba dojít k závěru, že Polská republika neprokázala existenci porušení zásady zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti. Tento žalobní důvod tedy musí být zamítnut.
- 136 S ohledem na výše uvedené musí být návrh na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které toto nařízení uplatňuje na sedm zemědělských produktů polského původu opatření uvedené v čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003, zamítnut.

*Ke třetí části žaloby, týkající se návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které doplňuje sedm produktů na seznam produktů v čl. 4 odst. 5 osmé odrážce nařízení č. 1972/2003*

#### Argumenty účastníků řízení

- 137 Polská republika nejprve tvrdí, že základní cíl přechodných opatření, která mohla být přijata na základě článku 41 aktu o přistoupení, spočívá v zabránění hromadění přebytečných zásob v nových členských státech, jakož i z nich vyplývajícím narušením jednotlivých zemědělských trhů. Tato přechodná opatření tedy měla usnadnit provádění povinnosti uvedených států odstranit tyto přebytečné zásoby, stanovené přílohou IV bodem 4 aktu o přistoupení.
- 138 Přitom podle Polské republiky se tato povinnost odstranit přebytečné zásoby týká pouze produktů, jejichž množství přesahuje v celostátním měřítku množství, jež lze považovat za tvořící obvyklý převod zásob. Je-li tak pro zjištění existence přebytečných zásob v nových členských státech nezbytné určit zásoby dotčených produktů držené jednotlivými subjekty, toto zjištění musí být provedeno v celostátním měřítku ke dni přistoupení. Proto pokud zásoby určitého produktu v celostátním měřítku nepřesahují obvyklou hodnotu, povinnost jejich odstranění, jakož i poplatky od jejich držitelů jsou

bezpředmětné, jelikož nehrozí narušení obchodu se zemědělskými produkty v důsledku přistoupení, neboť držení velkého množství dotčených produktů jedním subjektem je vyrovnáváno absencí těchto produktů u jiných subjektů.

139 Polská republika nicméně uvádí, že dne 1. května 2004 nedošlo v celostátním měřítku ke zjištění existence přebytečných zásob produktů uvedených v seznamu produktů čl. 4 odst. 5 osmé odrážky nařízení č. 1972/2003, a to včetně dotčených produktů, které do něho byly doplněny nařízením č. 735/2004. Tento seznam se týká dokonce i produktů, u kterých byla polská produkce v roce 2003 nižší než běžná produkce. Polská republika se tak domnívá, že Komise tím, že přijala čl. 4 odst. 5 osmou odrážku nařízení č. 1972/2003, překročila pravomoc, která jí byla přiznána čl. 41 prvním pododstavcem aktu o přistoupení, a zavedla opatření nepřiměřené sledovanému cíli, spočívajícímu v zamezení vzniku přebytečných zásob produktů ke spekulativním účelům.

140 Polská republika rovněž uvádí, že cílem sporného opatření by mohlo být zabránění tomu, aby hospodářský subjekt usazený v Polsku získal neopodstatněnou hospodářskou výhodu vůči subjektům usazeným ve Společenství před 1. květnem 2004, pokud by neexistovalo nebezpečí narušení obchodu se zemědělskými produkty v případě neexistence přebytečných zásob v nových členských státech zjišťovaných na úrovni uvedených zemí. Nicméně tato možnost není uvedena v bodech odůvodnění nařízení č. 1972/2003 a není umožněna článkem 41 aktu o přistoupení. Mimoto by nezamezovala tomu, aby toto opatření bylo nepřiměřené, neboť se neomezuje na neutralizaci neopodstatněných výhod spojených s existencí rozdílu mezi dovozními cly Společenství a dovozními cly nových členských států, které by plynuly polským subjektům, které uchovávají přebytečné zásoby uvedených produktů, ale penalizuje je tím, že je podrobuje spornému poplatku.

141 A konečně, Polská republika upozorňuje, že hlavní důvod pro skladování zemědělských produktů ke spekulativním účelům spočívá v jejich dovozu spojeném s rozdílem mezi dovozními cly Společenství a vnitrostátními dovozními cly platnými v nových

členských státech. Nicméně důsledkem doplnění dotčených produktů na seznam produktů čl. 4 odst. 5 osmé odrážky nařízení č. 1972/2003 je skutečnost, že jejich držitelé podléhají dovoznímu clu *erga omnes* platnému k 1. květnu 2004, zatímco na některé produkty již bylo v Polsku uplatněno dovozní clo, které bylo platné ke 30. dubnu 2004 a nebylo nižší než dovozní cla Společenství platná k tomuto dni.

142 Komise argumenty Polské republiky zpochybňuje.

## Závěry Soudu

143 Polská republika zpochybňuje legalitu změny seznamu produktů čl. 4 odst. 5 osmé odrážky nařízení č. 1972/2003, přičemž vychází z několika argumentů, které je třeba přezkoumat postupně.

144 Polská republika zaprvé tvrdí, že základní cíl přechodných opatření, která mohla být přijata na základě článku 41, spočívá v zabránění hromadění přebytečných zásob, jejichž existence musí být stanovena v celostátním měřítku, takže pokud v některém členském státě zásoby produktu v celostátním měřítku nepřesahují obvyklou hodnotu, nejsou subjekty, které si individuálně vytvořily větší zásoby než obvykle, povinny je odstranit, jelikož nehrozí narušení obchodu. V tomto kontextu je doplnění dotčených produktů na seznam produktů čl. 4 odst. 5 osmé odrážky nařízení č. 1972/2003 protiprávní, neboť se týká produktů, u kterých nebyla existence přebytečných zásob v celostátním měřítku zjištěna, a dokonce určitých produktů, u kterých byla v roce 2003 polská produkce nižší než obvykle.

- 145 Soud má za to, že teze Polské republiky je založena na nesprávném výkladu přílohy IV bodu 4 aktu o přistoupení a že musí být odmítnuta.
- 146 Formulace odstavce 2 tohoto bodu, podle které soukromé i veřejné zásoby jakéhokoli produktu ve volném oběhu na území nových členských států ke dni přistoupení přesahující množství, jež lze považovat za tvořící obvyklý převod zásob, musí být odstraněny na náklady nových členských států, totiž ukládá týmž způsobem odstranění přebytečných zásob, nezávisle na tom, zda jsou určeny pro každý jednotlivý subjekt nebo pro všechny subjekty v celostátním měřítku.
- 147 Krom toho, jak předcházení vzniku zásob ke spekulativním účelům, tak neutralizace hospodářských výhod subjektů, které si za nízké ceny vytvořily přebytečné zásoby, mohou odůvodňovat to, že Komise přijala opatření podle článku 41 aktu o přistoupení (viz bod 101). Z toho plyne, že mezi přechodná opatření, která může Komise přijmout podle uvedeného ustanovení, patří opatření určená k zamezení tomu, aby jednotlivé subjekty usazené v nových členských státech vytvářely před 1. květnem 2004 přebytečné zásoby dotčených produktů za účelem jejich uvádění na trh za vyšší ceny po tomto dni.
- 148 Stejně tak je třeba zdůraznit, že v rozsudku Weidacher, bod 89 výše, považoval Soudní dvůr dotčený poplatek za přebytečné zásoby za přiměřený a v souladu s cíli definovanými aktem o přistoupení. Přitom tento poplatek byl vybírán od individuálního subjektu pocházejícího, v tehdejší době, z nového členského státu z důvodu přebytečných zásob, které měl, aniž by byla zjišťována existence zásob v národním měřítku uvedeného státu.
- 149 Mimoto je třeba uvést, že cílem nařízení č. 1972/2003 bylo, jak bylo zdůrazněno v bodě 111, právě předcházení vzniku přebytečných zásob. Z tohoto důvodu Komise tvrdila, aniž by tento bod Polská republika zpochybňovala, že pro účely určení kategorií

produktů, které mohou být skladovány ke spekulativním účelům, zohlednila statistické údaje poskytnuté samotnou Polskou republikou. V tomto kontextu nelze Komisi vytýkat, že pro některé dotčené produkty nebyla k 1. květnu 2004 zjištěna existence přebytečných zásob na celostátní úrovni. Tato okolnost totiž může vyplývat z odrazujícího účinku samotného nařízení.

150 A konečně, je třeba uvést, že účinkem skutečnosti, že poplatek za přebytečné zásoby dotčených produktů držené jednotlivými subjekty by podléhal podmínce, že existence takových zásob byla zjištěna v celostátním měřítku, by bylo, že důsledky vytvoření přebytečných zásob by nebyly ve vztahu k subjektům usazeným v nových členských státech spravedlivé ani předvídatelné.

151 Taková situace by totiž mohla podněcovat některé subjekty usazené v nových členských státech k vytvoření dalších zásob dotčených produktů před 1. květnem 2004 za účelem jejich prodeje na trhu Společenství po tomto dni v naději, že zásoby v celostátním měřítku nepřekročí své obvyklé množství. Za takového předpokladu by se tyto subjekty nacházely k 1. květnu 2004 ve výhodnější situaci než ostatní subjekty usazené v témže členském státě, které by si nevytvořily dodatečné zásoby dotčených produktů ke spekulativním účelům a přispěly tak ke splnění cílů nařízení č. 1972/2003, jakož i cílů přílohy IV bodu 4 aktu o přistoupení, což nelze připustit.

152 Krom toho, bylo-li by bývalo nutné zjišťovat existenci přebytečných zásob dotčených produktů v celostátním měřítku k 1. květnu 2004, subjekty usazené v nových členských státech, které vytvořily dodatečné zásoby uvedených produktů, by před tímto datem nebyly mohly vědět, podléhaly-li spornému poplatku, který může případně dosahovat značné výše. To by vnašelo prvek nejistoty nejen do jejich hospodářského plánování, ale rovněž na všechny trhy s dotčenými produkty, jejichž ceny by mohly zažít prudké změny v důsledku skutečnosti, že by část produkce mohla případně podléhat zvláštnímu poplatku.

- 153 Zadruhé, Polská republika tvrdí, že uložení sporného poplatku na produkty uvedené v čl. 4 odst. 5 osmé odrážce nařízení č. 1972/2003 je nepřiměřené, neboť se neomezuje na neutralizaci neopodstatněných výhod spojených s existencí rozdílu mezi dovozními cly Společenství a dovozními cly nových členských států, které by plynuly polským subjektům, které drží přebytné zásoby uvedených produktů, ale penalizuje je tím, že jsou podrobeny spornému poplatku.
- 154 K odmítnutí tohoto argumentu stačí připomenout, že neutralizování těchto výhod není jediným legitimním cílem opatření zavedených nařízením č. 1972/2003. Dalšími legitimními cíli jsou předcházení vzniku přebytných zásob a předcházení vytváření zásob za nízké ceny subjekty z nových členských států pro jejich následné uvádění na trh po rozšíření za vyšší ceny.
- 155 Krom toho v rozsahu, v němž argument uváděný Polskou republikou v podstatě znamená uplatnění porušení zásady zákazu diskriminace, je třeba odkázat na body 127 až 136 rozsudku v projednávané věci.
- 156 Zatřetí, Polská republika tvrdí, že hlavní důvod pro skladování zemědělských produktů ke spekulativním účelům spočívá v jejich dovozu spojeném s rozdílem mezi cly ve Společenství patnácti a v nových členských státech, a v tomto ohledu uvádí, že podle čl. 4 odst. 5 osmé odrážky nařízení č. 1972/2003, ve znění pozdějších předpisů, podléhají určité produkty spornému poplatku, zatímco polské dovozní clo platné ke 30. dubnu 2004 nebylo nižší než dovozní cla Společenství.
- 157 Tento argument nemůže obstát.

158 Je totiž třeba zdůraznit, že Polská republika nepředkládá žádný důvod umožňující dojít ke závěru, že hlavním důvodem pro spekulativní skladování zemědělských produktů je případný rozdíl mezi dovozními cly ve Společenství patnácti a v nových členských státech.

159 I kdyby toto tvrzení bylo správné, neměnilo by to každopádně nic na tom, že mezi cíle opatření stanovených nařízením č. 1972/2003 nepatří pouze předcházení vzniku zásob ke spekulativním účelům spojeného s rozdílnými dovozními cly použitelnými na tentýž produkt ve Společenství a v nových členských státech, nebo s existencí kvót na bezcelní dovoz v těchto státech, ale rovněž předcházení vzniku přebytných zásob pocházejících z národní produkce (viz body 111 až 116). Posledně uvedený cíl, který přímo vyplývá z přílohy IV bodu 4 aktu o přistoupení, by nebyl zcela naplněn, pokud by se čl. 4 odst. 5 osmá odrážka nařízení č. 1972/2003 omezoval na to, že by spornému poplatku podléhaly jen produkty, u nichž byla polská dovozní cla nižší než dovozní cla Společenství, jak bylo připomenuto v bodech 114 a 115.

160 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba tento žalobní důvod zamítnout.

*K první části žaloby, týkající se návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které uplatňuje na sedm dalších produktů opatření stanovená článkem 3 nařízení č. 1972/2003*

161 Je třeba uvést, že příloha IV bod 5 aktu o přistoupení stanoví:

„[...] Nařízení [...] č. 2913/92 a nařízení (EHS) č. 2454/93 se v případě nových členských států uplatňují s výhradou těchto zvláštních ustanovení:

1. Odchylně od článku 20 nařízení [...] č. 2913/92 nepodléhá zboží, které je ke dni přistoupení dočasně uskladněno nebo se nachází v některém z celně schválených určení a celních režimů uvedených v čl. 4 bodě 15 písm. b) a bodě 16 písm. b) až g) uvedeného nařízení v podmínkách rozšířeného Společenství, nebo zboží, které je přepravováno uvnitř rozšířeného Společenství po ukončení vývozních formalit, clu a dalším celním opatřením při propouštění do volného oběhu za podmínky, že je předložen jeden z těchto důkazů [...]"

162 Je třeba připomenout, že právě článek 3 nařízení č. 1972/2003 se uplatní odchylně od výše uvedeného ustanovení, jakož i od článků 20 a 214 nařízení č. 2913/92.

163 Podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1972/2003 tak produkty uvedené v čl. 4 odst. 5 uvedeného nařízení, které byly propuštěny do volného oběhu do 1. května 2004 ve Společenství patnácti nebo v novém členském státě a které jsou dne 1. května 2004 dočasně uskladněny nebo se na ně vztahuje jedno z celně schválených určení nebo jeden z celních režimů uvedených v čl. 4 odst. 15 písm. b) a odst. 16 písm. b) až g) nařízení (EHS) č. 2913/92 v rozšířeném Společenství nebo které jsou přepravovány uvnitř rozšířeného Společenství poté, co splnily vývozní formality, podléhají dovoznímu clu *erga omnes* platnému v den propuštění do volného oběhu. Nicméně výše uvedené se nepoužije na produkty vyvážené ze Společenství patnácti, jestliže dovozce prokáže, že nebylo požádáno o žádnou vývozní náhradu pro produkty z vyvázející země.

164 Mimoto podle odstavce 3 dotčeného článku produkty uvedené v čl. 4 odst. 5, dovezené ze třetích zemí, propuštěné do režimu aktivního zušlechťovacího styku podle čl. 4 odst. 16 písm. d) nebo do režimu dočasného použití podle čl. 4 odst. 16 písm. f) nařízení č. 2913/92 v novém členském státě dne 1. května 2004, které jsou propuštěny do volného oběhu k uvedenému dni nebo po uvedeném dni, podléhají dovoznímu clu platnému v den propuštění do volného oběhu produktů dovezených ze třetích zemí.



165 Je třeba zdůraznit, že jednak je celně schváleným určením zboží uvedeným v čl. 4 odst. 15 písm. b) nařízení č. 2913/92 to místo, kde dojde k umístění zboží do svobodného pásma nebo svobodného skladu, a jednak celními režimy uvedenými v čl. 4 odst. 16 písm. b) až g) nařízení č. 2913/92 jsou, v tomto pořadí, tranzit, uskladňování v celním skladu, aktivní zušlechťovací styk, přepracování pod celním dohledem, dočasné použití a pasivní zušlechťovací styk.

166 Podle čl. 166 písm. a) nařízení č. 2913/92 jsou svobodná pásma a svobodné sklady zejména části celního území Společenství nebo prostory umístěné na tomto území oddělené od ostatního celního území, ve kterých se má pro účely uplatňování dovozního cla a dovozních obchodně-politických opatření za to, že se zboží, které není zbožím Společenství, nenachází na celním území Společenství, pokud nebylo propuštěno do volného oběhu ani jiného celního režimu, užito, ani spotřebováno za podmínek jiných než stanovených celními předpisy.

167 Podle článku 91 nařízení č. 2913/92 režim vnějšího tranzitu umožňuje přepravu mezi dvěma místy v rámci celního území Společenství:

„a) zboží, které není zbožím Společenství, aniž by toto zboží podléhalo dovozním clům a dalším poplatkům nebo obchodněpolitickým opatřením;

b) zboží Společenství, na které se vztahuje opatření Společenství zahrnující vývoz tohoto zboží do třetích zemí a u nějž byly provedeny příslušné vývozní celní formalities.“

- 168 Podle článku 98 nařízení č. 2913/92 režim uskladňování v celním skladu umožňuje skladovat v celním skladu jednak zboží, které není zbožím Společenství, aniž toto zboží podléhá dovoznímu clu nebo obchodně-politickým opatřením, a dále zboží Společenství, pro které zvláštní předpisy Společenství stanoví, že se na ně v důsledku jeho uskladnění v celním skladu vztahují opatření obvykle uplatňovaná při vývozu zboží.
- 169 Podle článku 114 písm. a) téhož nařízení umožňuje režim aktivního zušlechťovacího styku, aby pro účely jedné nebo několika zušlechťovatelských operací na celním území Společenství bylo použito zboží, které není zbožím Společenství a které má být vyvezeno zpět z celního území Společenství ve formě zušlechťovaných výrobků, aniž by podléhalo dovoznímu clu a obchodně-politickým opatřením.
- 170 Podle článku 130 nařízení č. 2913/92 režim přepracování pod celním dohledem umožňuje podrobit zboží, které není zbožím Společenství, na celním území Společenství takovým operacím, které změní jeho vlastnosti nebo stav, aniž by podléhalo dovoznímu clu nebo obchodně-politickým opatřením, a propustit do volného oběhu výrobky vzniklé z těchto operací s použitím pro ně platných dovozních cel.
- 171 Podle článku 137 nařízení č. 2913/92 režim dočasného použití umožňuje, aby zboží, které není zbožím Společenství a které má být vyvezeno zpět v nezměněném stavu, kromě běžného snížení hodnoty způsobeného jeho použitím, bylo na celním území Společenství používáno s úplným nebo částečným osvobozením od dovozního cla a aniž by se na tento dovoz vztahovala obchodně-politická opatření.
- 172 Podle čl. 145 odst. 1 nařízení č. 2913/92 umožňuje režim pasivního zušlechťovacího styku, aby zboží Společenství bylo dočasně vyvezeno z celního území Společenství za

účelem podrobení zušlechťovacím operacím a aby výrobky vzniklé z těchto operací byly propuštěny do volného oběhu s úplným nebo částečným osvobozením od dovozního cla.

173 Z předchozích bodů plyne, že celní určení a celní režimy, na které se odvolává článek 3 nařízení č. 1972/2003, se týkají zejména situací, ve kterých zboží překračuje hranice Společenství, aniž by za něho muselo být uhrazeno odpovídající clo, buď proto, že o jeho konečném určení není ještě rozhodnuto, nebo proto, že je určené pro trh mimo území Společenství. Toto zboží, které by k 1. květnu 2004 nabylo statut zboží Společenství, stejně jako zboží, které je přepravováno uvnitř rozšířeného Společenství po ukončení vývozních formalit, podléhá podle opatření stanoveného článkem 3 nařízení č. 1972/2003 dovoznímu clu *erga omnes* platnému v den propuštění do volného oběhu.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady volného pohybu zboží

– Argumenty účastníků řízení

174 Polská republika se domnívá, že dávky zakotvené čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1972/2003 jsou cla, jak napovídá samotná skutečnost, že jsou vybírány celními orgány v rámci celních řízení o produktech podléhajících při překročení hranic Společenství režimu s podmíněným osvobozením od cla. Tuto povahu potvrzuje rovněž, zaprvé, skutečnost, že uvedená opatření podle znění odstavce 1 dotčeného ustanovení představují výjimku z ustanovení aktu o přistoupení stanovujících, že produkty propuštěné do volného oběhu nepodléhají clu, zadruhé, odůvodnění obdobného ustanovení článku 5 nařízení Komise (ES) č. 60/2004 ze dne 14. ledna 2004, kterým se stanoví přechodná opatření v odvětví cukru z důvodu přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska (Úř. věst. L 9, s. 8; Zvl. vyd. 03/42,

s. 125), tak, jak ho Komise uvedla v bodě 6 odůvodnění tohoto nařízení, a, zatřetí, skutečnost, že čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1972/2003 výslovně uvádí, že „produkty [...] podléhají dovoznímu clu *erga omnes*“.

175 Polská republika uvádí, že podle článku 25 ES jsou dovozní nebo vývozní cla a poplatky s rovnocenným účinkem – nezávisle na tom, zda byly zavedeny členskými státy nebo orgány Společenství – mezi členskými státy zakázány, aniž by je bylo možné odůvodnit jejich cílem.

176 Na základě absolutní povahy tohoto zákazu Soudní dvůr konstatoval, že pravomoci poskytnuté orgánům Společenství v rámci společné zemědělské politiky musejí být, v každém případě po skončení přechodného období, používány s vyloučením veškerých opatření omezujících odstranění cel a množstevním omezení nebo poplatků či opatření s rovnocenným účinkem (rozsudek Soudního dvora ze dne 20. dubna 1978, *Les Commissionnaires Réunis a Les Fils de Henri Ramel*, 80/77 a 81/77, Recueil, s. 927, bod 35). Stejně tak musí být každá výjimka z tohoto zákazu jasně stanovena a vykládána restriktivně (výše uvedený rozsudek *Les Commissionnaires Réunis a Les Fils de Henri Ramel*, bod 24). Konkrétně výjimky ze zásady volného pohybu zboží zaváděné smlouvami o přistoupení musejí být poskytovány jasně a jednoznačně a vykládány restriktivně (rozsudek Soudního dvora ze dne 3. prosince 1998, *KappAhl*, C-233/97, Recueil, s. I-8069, body 18 a 21).

177 Polská republika je tak názoru, že Komise nemůže zavedené dávky odůvodnit nutností vyhnout se důsledkům pravidel týkajících se přebytečných zásob a uvedených v čl. 4 nařízení č. 1972/2003. Krom toho Polská republika upozorňuje, že účelem posledně uvedeného opatření je zamezení spekulativním aktům, a uvádí, že mezi zavedenými cly a takovými akty není žádná spojitost.

178 Komise argumenty Polské republiky zpochybňuje.

## – Závěry Soudu

- 179 Tezi Polské republiky nelze přijmout. Na rozdíl od tvrzení Polské republiky totiž vybírání poplatku uloženého článkem 3 nařízení č. 1972/2003 není v rozporu se zákazem cel a poplatků s rovnocenným účinkem uvedeným v článku 25 ES, jelikož uvedený poplatek nepředstavuje poplatek, o kterém by jednostranně rozhodl členský stát, ale opatření Společenství přechodně přijaté k čelení určitým problémům vyplývajícím pro společnou zemědělskou politiku z přistoupení deseti nových států k Evropské unii (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 25. května 1978, Racke, 136/77, Recueil, s. 1245, bod 7).
- 180 Mimoto je třeba uvést, že Komise přijala nařízení č. 1972/2003, a tudíž i jeho článek 3 na základě ustanovení, které jí umožňuje přijmout přechodná opatření nezbytná k usnadnění přechodu ze stávajícího režimu v nových členských státech na režim vyplývající z uplatňování společné zemědělské politiky, tedy na základě článku 41 aktu o přistoupení. Přitom tato přechodná opatření mohou být tvořena zejména odchylkami od norem, které by jinak v dané právní situaci byly použitelné, jako je například článek 25 ES. Přezkum Soudu se tak musí týkat pouze toho, zda opatření zavedená článkem 3 nařízení č. 1972/2003 jsou nedílnou součástí přechodných opatření, která mohou být přijata podle tohoto ustanovení aktu o přistoupení. Bylo-li by tomu totiž tak, nemohl by být tento systém ve své podstatě kritizován jako odporující ustanovením smlouvy a aktu o přistoupení týkajícím se zákazu cel (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 20. října 1987, Španělsko v. Rada a Komise, 119/86, Recueil, s. 4121, bod 15).
- 181 V důsledku tohoto nemůže Polská republika pro zpochybnění legality dávek zavedených článkem 3 nařízení č. 1972/2003 užitečně uplatňovat porušení zásady volného pohybu zboží a zejména článku 25 ES. Mohla by nanejvýš tvrdit, že odchylka od pravidel smlouvy zavedená článkem 3 uvedeného nařízení překračuje pravomoci poskytnuté Komisi článkem 41 aktu o přistoupení, což uplatňuje v rámci druhého žalobního důvodu, který je tudíž třeba nyní posoudit.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku pravomoci Komise a porušení článků 22 a 41 aktu o přistoupení

– Argumenty účastníků řízení

182 Polská republika tvrdí, že akt o přistoupení je výsledkem vyjednávání mezi kandidátskými státy na přistoupení k Evropské unii a Evropskou unií. Připomíná, že podle jeho článku 22 „[se o]patření uvedená v seznamu v příloze IV [aktu o přistoupení] uplatňují za podmínek stanovených v této příloze“. Přitom podle čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1972/2003 se toto ustanovení použije „odchylně od přílohy IV bodu 5 aktu o přistoupení“, což značí, že Komise si jednostranně přisuzuje právo měnit závěry přístupových jednání, čímž porušuje postupy pro změny nebo pozastavení platnosti ustanovení aktu o přistoupení, které jsou stanoveny články 7 až 9 uvedeného aktu.

183 Polská republika se domnívá, že čl. 41 první pododstavec aktu o přistoupení může být základem pouze pro přechodná opatření nezbytná k usnadnění přechodu na režim vyplývající z uplatňování společné zemědělské politiky za podmínek uvedených v aktu o přistoupení. Přitom cílem přechodných opatření stanovených článkem 3 nařízení č. 1972/2003 není doplnění aktu o přistoupení, ale zavedení rozdílných řešení, které jí brání přijmout opatření stanovená v příloze IV bodu 5 uvedeného aktu a mění v její neprospěch podmínky přistoupení.

184 Podle Polské republiky Komise nemůže tvrdit, že pouze upřesnila obsah aktu o přistoupení, jelikož opatření stanovené v článku 3 nařízení č. 1972/2003 zavádí odchylku od prováděcích pravidel režimů s podmíněným osvobozením od cla definovaných přílohou IV bodem 5 aktu o přistoupení.

185 Komise argumenty Polské republiky zpochybňuje.

## – Závěry Soudu

- 186 Je sice pravda, že Komise nemůže měnit znění aktu o přistoupení mimo normativní rámec stanovený v tomto ohledu smlouvou a aktem o přistoupení. Nicméně, jak správně Komise uvádí, nemění to nic na tom, že článek 41 uvedeného aktu ji opravňuje přijmout veškerá opatření nezbytná k usnadnění přechodu ze stávajícího režimu v nových členských státech na režim vyplývající z uplatňování společné zemědělské politiky.
- 187 Je třeba rovněž připomenout, že jak vyplývá z úvah uvedených výše v tomto rozsudku, systém poplatků za přebytečné zásoby produktů ve volném oběhu k 1. květnu 2004 nacházející se v nových členských státech, stanovený článkem 4 nařízení č. 1972/2003, který zahrnuje zejména poplatek za přebytečné zásoby uchovávané jednotlivými subjekty, je jedním z přechodných opatření, která Komise může přijmout na základě článku 41 prvního pododstavce aktu o přistoupení.
- 188 V důsledku toho se musí posledně uvedené ustanovení vztahovat i na opatření nezbytná k ochraně užitečného účinku tohoto systému poplatků, jelikož v opačném případě by nedošlo k naplnění cílů na trhu Společenství sledovaných dotčeným systémem, navzdory jejich nezbytnosti pro usnadnění přechodu ze stávajícího režimu v nových členských státech na režim vyplývající z uplatňování společné zemědělské politiky
- 189 Je tak třeba posoudit, zda, jak tvrdí Komise ve své odpovědi na první žalobní důvod, je uplatnění dovozního cla *erga omnes* platného v den jejich propuštění do volného oběhu na produkty podléhající režimu s podmíněným osvobozením od cla nebo produkty přepravované uvnitř rozšířeného Společenství po ukončení vývozních formalit podle článku 3 nařízení č. 1972/2003 nevyhnutelné pro zajištění užitečného účinku článku 4 uvedeného nařízení.

- 190 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Komise má při přijímání opatření v oblasti společné zemědělské politiky rozsáhlé pravomoci (rozsudky Soudního dvora ze dne 11. července 1989, Schröder HS Kraftfutter 265/87, Recueil, s. 2237, bod 22, a ze dne 11. září 2003, Rakousko v. Rada, C-445/00, Recueil, s. I-8549, bod 81). Protiprávnost článku 3 nařízení č. 1972/2003 tedy může být prokázána pouze tehdy, ukáže-li se, že opatření stanovené tímto ustanovením zjevně není nezbytné k ochraně užitečného účinku článku 4 uvedeného nařízení.
- 191 Jak uvádí Komise, při neexistenci opatření uvedených v článku 3 nařízení č. 1972/2003 by subjekty usazené v nových členských státech mohly uměle snižovat své přebytečné zásoby dotčených produktů tím, že by je před 1. květnem 2004 zařadily do režimu s podmíněným osvobozením od cla v jednom či několika starých nebo nových členských státech. Uvedené subjekty by tak nemusely v zemi svého původu zaplatit poplatek stanovený článkem 4 nařízení č. 1972/2003, jelikož by 1. května 2004 nedržely přebytečné zásoby.
- 192 Produkty zařazené do režimu s podmíněným osvobozením od cla by jim přesto byly v jiných členských státech i nadále k dispozici a dotčené subjekty by je mohly propustit do volného oběhu v rozšířeném Společenství po 1. květnu 2004, aniž by musely zaplatit sporný poplatek, což by článek 4 nařízení č. 1972/2003 zbavilo jeho obsahu.
- 193 Je tedy třeba dojít k závěru, že taková opatření, jaká jsou stanovena v článku 3 nařízení č. 1972/2003, jsou nezbytná k ochraně užitečného účinku článku 4 uvedeného nařízení.
- 194 Jelikož v rámci tohoto žalobního důvodu zpochybňuje Polská republika samotnou pravomoc Komise uložit členským státům povinnost vybírat poplatky za produkty zařazené do režimu s podmíněným osvobozením od cla nacházející se dne 1. května 2004 na jejich území, a nikoliv podmínky nebo přiměřenost těchto poplatků, je tak třeba dojít k závěru, že tento žalobní důvod musí být zamítnut.



Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti

– Argumenty účastníků řízení

<sup>196</sup> Polská republika uvádí, že čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1972/2003 stanoví, že dovoznímu clu *erga omnes* nepodléhají produkty vyvážené ze Společenství patnácti do Polska, jestliže dovozce prokáže, že nebylo požádáno o žádnou vývozní náhradu pro produkty z vyvázející země, ale odmítá tutéž výjimku pro produkty vyvážené z Polska do Společenství patnácti.

<sup>196</sup> Polská republika dodává, že obdobná diskriminační opatření nebyla Komisí zavedena po rozšíření Evropské unie v roce 1995.

<sup>197</sup> Polská republika se domnívá, že tuto diskriminaci nelze odůvodnit argumentem, podle kterého pocházelo nebezpečí spekulace především z toků zboží z Polska do Společenství patnácti, což nebylo nijak prokázáno. Ostatně, i kdyby skutečně existovalo nebezpečí spekulace pramenící především z toků zboží z Polska, neodůvodňovalo by to přijatá opatření, jelikož ta se netýkají pouze „přebytečných zásob“, ale rovněž jakéhokoliv množství těchto produktů. Přitom spočívalo-li by nebezpečí spekulace v zařazení polských zemědělských produktů do režimů s podmíněným osvobozením od cla se záměrem spekulovat na jejich propuštění do volného oběhu v rozšířeném Společenství, bylo by zachování preferenčních cel platných přede dnem přistoupení pro produkty zařazené k 1. květnu 2004 do režimů s podmíněným osvobozením od cla dostatečným preventivním opatřením.

<sup>198</sup> Komise argumenty Polské republiky zpochybňuje.

## – Závěry Soudu

199 Jak bylo připomenuto v bodech 128 až 130 výše, vyžaduje-li zásada zákazu diskriminace mezi zemědělskými producenty Společenství zakotvená čl. 34 odst. 2 druhým pododstavcem ES, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné, nemění to nic na tom, že k 1. květnu 2004 byla situace zemědělství v nových členských státech radikálně odlišná od situace ve starých členských státech.

200 To znamená, že z pouhého použití odlišných norem na subjekty z nových členských států a na subjekty ze starých členských států nemůže vyplývat jakákoliv diskriminace.

201 Pokud je v projednávaném případě, jak správně uvádí Komise, cílem ustanovení uvedených v čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1972/2003, pokud jde o produkty pocházející z nových členských států, zabránit tomu, aby subjekty mohly prostřednictvím jednoho z typů režimu s podmíněným osvobozením od cla uměle snižovat své přebytečné zásoby vytvořené před 1. květnem 2004 a poté je po tomto dni propustit do volného oběhu jako produkty nepodléhající dovozním clům, je jejich cíl zjevně odlišný, pokud jde o produkty pocházející ze Společenství, které podléhají režimu s podmíněným osvobozením od cla nebo jsou přepravovány uvnitř rozšířeného Společenství poté, co splnily vývozní formality.

202 Jelikož totiž posledně uvedené produkty nepodléhají spornému poplatku uvedenému v článku 4 nařízení č. 1972/2003, nemůže být cílem ustanovení uvedených v čl. 3 odst. 2 uvedeného nařízení, pokud jde o ně, ochrana užitečného účinku dotčeného poplatku.

203 Naopak, cílem ustanovení uvedených v čl. 3 odst. 2 uvedeného nařízení je zejména zabránit tomu, aby zemědělské produkty vyvezené ze Společenství před 1. květnem 2004, na které byly poskytnuty vývozní náhrady, následně poté, co splnily vývozní formalities, podléhaly režimu s podmíněným osvobozením od cla nebo byly přepravovány uvnitř rozšířeného Společenství a byly propuštěny do volného oběhu na území Evropské unie, aniž by za ně bylo zapláceno clo, neboť na tyto produkty by mohla být znovu bezdůvodně poskytnuta vývozní náhrada. Tento cíl je uveden v bodě 4 odůvodnění nařízení č. 1972/2003, podle kterého:

„Je třeba zabránit tomu, aby pro zboží, pro něž byly vyplaceny náhrady do 1. května 2004, byla vyplacena druhá náhrada, pokud je vyvezeno do třetích zemí po 30. dubnu 2004.“

204 Pouze z tohoto důvodu stanoví čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 1972/2003 osvobození, jestliže subjekt prokáže, že na tyto produkty nebyla poskytnuta vývozní náhrada.

205 Jelikož obou cílů sledovaných ustanoveními obsaženými v článku nařízení č. 1972/2003 bylo nutně dosaženo pomocí odlišných režimů pro produkty zařazené do režimu s podmíněným osvobozením od cla pocházející z nových členských států, na straně jedné, a ze Společenství patnácti, na straně druhé, nemůže být použití různých režimů na tyto dvě skupiny produktů kvalifikováno jako diskriminační.

206 Pokud jde, konečně, o argument Polské republiky, podle kterého obdobná opatření nebyla Komisí zavedena po rozšíření Evropské unie v roce 1995, stačí pouze konstatovat, že jak bylo uvedeno v bodě 132, přechodná opatření, která je třeba v oblasti zemědělství přijmout při každém rozšiřování Společenství, musejí být přizpůsobena konkrétním rizikům narušení zemědělských trhů, která s sebou může toto rozšíření přinášet. Orgány tak nejsou povinny ve dvou po sobě jdoucích rozšířeních použít stejná přechodná opatření.

207 Tento žalobní důvod je tedy třeba zamítnout.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z chybějícího nebo nedostatečného odůvodnění

– Argumenty účastníků řízení

208 Polská republika tvrdí, že zavedení diskriminačních opatření uvedených v čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1972/2003 představuje hlavní část článku 3 uvedeného nařízení, aniž by v tomto ohledu bylo poskytnuto sebemenší odůvodnění.

209 Polská republika zejména odmítá myšlenku, že by se odůvodnění opatření zavedeného podle článku 4 nařízení č. 1972/2003 mohlo obdobně použít na opatření zavedená podle článku 3 uvedeného nařízení, jelikož tato ustanovení zavádějí odlišná přechodná opatření.

210 Polská republika se domnívá, že odůvodnění opatření zavedených článkem 3 nařízení č. 1972/2003 musí přinejmenším zahrnovat popis okolností odůvodňujících zavedení zvláštních ustanovení v oblasti režimu s podmíněným osvobozením od cla na určitou skupinu produktů, definici způsobu, jakým přijaté opatření slouží k dosažení cílů definovaných v článku 41 aktu o přistoupení, a důvody odůvodňující rozlišování mezi státními příslušníky Společenství patnácti a státními příslušníky nových členských států.

211 Polská republika rovněž tvrdí, že přechodné opatření zavedené podle nařízení č. 3108/94 při rozšíření Evropské unie v roce 1995 bylo doprovázeno přesnějším odůvodněním, než je odůvodnění opatření zavedených článkem 3 nařízení č. 1972/2003, obsažené v druhém bodě odůvodnění dotčeného nařízení. Ostatně,

toto opatření je méně restriktivní, než opatření zavedené článkem 3 nařízení č. 1972/2003, což zesiluje povinnost odůvodnění posledně uvedeného opatření, jelikož orgán Společenství musí poskytnout řádné odůvodnění, jde-li jeho rozhodnutí podstatně dále nežli předchozí rozhodnutí (rozsudky Soudního dvora ze dne 26. listopadu 1975, *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique* a další v. Komise, 73/74, Recueil, s. 1491, bod 31, a ze dne 14. února 1990, *Delacre* a další v. Komise, C-350/88, Recueil, s. I-395, bod 15).

- 212 A konečně, podobné přechodné opatření bylo stanoveno v článku 5 nařízení č. 60/2004 a bylo předmětem specifického odůvodnění v jeho bodu 6 odůvodnění.
- 213 Komise argumenty Polské republiky zpochybňuje.

– Závěry Soudu

- 214 Podle ustálené judikatury musí být odůvodnění vyžadované článkem 253 ES přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby dotčené osoby mohly rozpoznat důvody, které vedly k přijetí opatření a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 24. listopadu 2005, *Itálie v. Komise*, C-138/03, C-324/03 a C-431/03, Sb. rozh s. I-10043, bod 54 a citovaná judikatura).
- 215 Tento požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem

nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast, (viz rozsudek Itálie v. Komise, bod 214 výše, bod 55 a citovaná judikatura).

- 216 Pokud se jedná o nařízení, odůvodnění se může omezit na uvedení jednak celkové situace, jež vedla k jeho přijetí, a jednak obecných cílů, o jejichž dosažení usiluje (rozsudky Soudního dvora ze dne 3. července 1985, *Abrias a další v. Komise*, 3/83, *Recueil*, s. 1995, bod 30, a ze dne 10. března 2005, *Španělsko v. Rada*, C-342/03, *Sb. rozh. s. I-1975*, bod 55).
- 217 Krom toho pokud z aktu s obecnou působností vyplývá základní cíl, který orgán sledoval, bylo by příliš vyžadovat zvláštní odůvodnění pro jednotlivé technické volby provedené orgánem (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 7. září 2006, *Španělsko v. Rada*, C-310/04, *Sb. rozh. s. I-7285*, bod 59 a citovaná judikatura).
- 218 Ve světle těchto úvah je třeba určit, zda je odůvodnění nařízení č. 1972/2003 dostatečné, co se týče uplatnění opatření uvedených v jeho článku 3 na produkty pocházející z nových členských států.
- 219 V tomto ohledu je třeba uvést, že hlavní část odůvodnění nařízení č. 1972/2003 je uvedena v bodech 1 až 6 odůvodnění uvedeného nařízení.
- 220 Bod 1 odůvodnění nařízení č. 1972/2003 vysvětluje, že je třeba přijmout přechodná opatření, aby se zabránilo nebezpečí odklonu obchodu ke škodě společné organizace zemědělských trhů, vyplývající z přistoupení.

- 221 Body odůvodnění 2 a 4 se týkají opatření souvisejících s vývozními náhradami.
- 222 Bod 3 odůvodnění vysvětluje, že odklony obchodu, které mohou narušit společné organizace trhů, se často týkají produktů, které jsou uměle přemísťovány vzhledem k rozšíření a které nejsou součástí obvyklých zásob dotyčného státu. Uvedený bod odůvodnění doplňuje, že přebytečné zásoby mohou rovněž pocházet z národní produkce, a že je tedy třeba z nich vybírat odrazující poplatky.
- 223 A konečně, body 5 a 6 odůvodnění se omezují na to, že uvádějí, že opatření stanovená nařízením č. 1972/2003 jsou nezbytná, přiměřená a v souladu se stanoviskem všech příslušných řídicích výborů a měla by být jednotně uplatňována.
- 224 Z toho plyne, že žádný z výše uvedených bodů odůvodnění výslovně nevysvětluje specifické důvody, které Komisi vedly k přijetí opatření uvedených v článku 3 nařízení č. 1972/2003 vůči produktům pocházejícím z nových členských států.
- 225 V tomto ohledu Polská republika tvrdí, že Komise jiná opatření podobná opatřením z článku 3 nařízení č. 1972/2003 výslovně odůvodnila.
- 226 Polská republika nejprve uvádí druhý bod odůvodnění nařízení č. 3108/94, který se podle ní týká čl. 4 odst. 3 druhé odrážky uvedeného nařízení. Toto ustanovení – podle kterého se na zboží nepocházející ze Společenství a spadající pod režim uskladňování v celním skladu, režim aktivního zušlechťovacího styku nebo režim dočasného použití uplatnil k 1. lednu 1995 dodatečný poplatek, přistupující k případnému poplatku uplatňovanému novým členským státem k tomuto dni v případě propuštění do volného oběhu od tohoto dne – se vyznačuje podobnostmi s ustanovením článku 3 nařízení č. 1972/2003. Nicméně, na rozdíl od tvrzení Polské republiky se v bodě 2 odůvodnění

nařízení č. 3108/94 nenachází přesné odůvodnění uvedeného ustanovení. Tento bod odůvodnění se totiž omezuje na vysvětlení, že z důvodu zjednodušení je třeba použít režim spočívající na zásadě, podle které operace uvnitř Společenství, která započala před 1. lednem 1995, podléhá i nadále ustanovením existujícím před tímto dnem.

227 Rovněž uvedla bod 6 odůvodnění nařízení č. 60/2004. Podle ní poskytuje specifické odůvodnění článku 5 uvedeného nařízení, který zavádí v odvětví cukru opatření podobné opatření článku 3 nařízení č. 1972/2003. Bod 6 odůvodnění nařízení č. 60/2004 tak vysvětluje, že příloha IV bod 5 aktu o přistoupení stanoví, že zboží, které k datu přistoupení podléhá různým druhům režimu s podmíněným osvobozením od cla, bude při propuštění do volného oběhu od cla osvobozeno, pokud budou splněny určité podmínky. Vysvětluje rovněž, že v odvětví cukru existuje velké nebezpečí, že tato možnost bude zneužita ke spekulativním účelům a že by to hospodářským subjektům umožnilo obcházet toto nařízení, které stanoví povinnost odstranit z trhu na vlastní náklady přebytečná množství cukru nebo izoglukózy zjištěná orgány nových členských států nebo uhradit určitou částku, pokud není možné toto odstranění doložit. A konečně, uvedený bod odůvodnění uvádí, že proto musejí produkty, u nichž je toto nebezpečí, k datu propuštění do volného oběhu podléhat dovozním clům.

228 Nicméně existence výslovného odůvodnění pozdějšího opatření, podobného opatření uvedenému v článku 3 nařízení č. 1972/2003, nepředjímá odpověď na otázku, zda nepřítomnost podobného upřesnění v posledně uvedeném nařízení nutně znamená, že je jeho odůvodnění nedostatečné, co se týče opatření uvedených v jeho článku 3.

229 Pro odpověď na tuto otázku je třeba zasadit tato opatření do jeho kontextu. Jak vyplývá z bodu 3 odůvodnění nařízení č. 1972/2003, jedním ze základních cílů tohoto nařízení je zabránit nebezpečí odklonů obchodu, které by mohly narušit společné organizace trhů, vyvolané vytvořením přebytečných zásob.



- 230 Tento cíl je v logice nařízení č. 1972/2003 prováděn uložením poplatku za přebytečné zásoby existující v nových členských státech, uvedeného v článku 4 tohoto nařízení, přičemž odkaz na přiměřenost těchto poplatků k zajištění uvedeného cíle je výslovně uveden v bodě 3 odůvodnění dotčeného nařízení.
- 231 Přitom úlohou článku 3 nařízení č. 1972/2003 je, co se týče produktů podléhajících režimu s podmíněným osvobozením od cla, pocházejících z nových členských států, pouze doplnění systému poplatků za přebytečné zásoby zavedeného článkem 4 uvedeného nařízení a konkrétněji zajištění užitečného účinku tohoto ustanovení.
- 232 Co se totiž týče dotčených produktů pocházejících z nových členských států, nezbytnost opatření uvedených v článku 3 nařízení č. 1972/2003 k doplnění systému poplatků je zřejmá, jelikož – jak bylo zdůrazněno v bodech 191 až 193 výše – je zjevné, že při neexistenci těchto opatření by se všechny subjekty držící produkty, které by mohly podléhat poplatku zavedenému článkem 4 uvedeného nařízení, mohly vyhnout uhrazení tohoto poplatku tím, že by na dotčené produkty uplatnily některý z celních režimů uvedených v článku 3 tohoto nařízení v jiném členském státě.
- 233 Z toho plyne, že co se týče dotčených produktů pocházejících z nových členských států, opatření uvedená v článku 3 nařízení č. 1972/2003 představují pouze technické řešení zvolené Komisí k zajištění užitečného účinku článku 4 uvedeného nařízení, přičemž posledně uvedené ustanovení je zase hlavním technickým řešením zvoleným Komisí k dosažení jeho cíle, a sice zabránění vytváření přebytečných zásob v nových členských státech.
- 234 Je tak třeba dojít k závěru, že Komise nebyla povinna specifičtěji odůvodnit nezbytnost opatření uvedených v článku 3 nařízení č. 1972/2003, s ohledem na judikaturu uvedenou v bodech 216 a 217 výše, jelikož odůvodnění uvedeného nařízení výslovně označuje cíl předcházení vytváření přebytečných zásob a nezbytnost zavedení systému

poplatků za uvedené zásoby (bod 3 odůvodnění), jakož i celkovou situaci, která vedla k přijetí uvedeného nařízení (bod 1 odůvodnění ve spojení s bodem 3 odůvodnění). Dotčené odůvodnění tedy musí být považováno v tomto ohledu za dostatečné.

235 Tento závěr posiluje kontext, ve kterém bylo nařízení č. 1972/2003 přijato. Polská republika totiž nepochybně, že byla úzce začleněna do postupu přijímání uvedeného nařízení, jelikož se jako pozorovatel účastnila různých schůzí výboru, který jeho přijetí projednával. Polská republika mimoto o této otázce udržovala s Komisí bohatou korespondenci. A konečně, ze spisu vyplývá, že Komise před přijetím tohoto nařízení projevila přístupnost k projednání jednotlivých otázek spadajících do uvedeného nařízení a ke zvážení provedení případných změn.

236 Je rovněž třeba zdůraznit, že ze spisu vyplývá, že Komise specificky s Polskou republikou projednávala jednak to, zda přijetí opatření uvedených v článku 3 nařízení č. 1972/2003 spadá do pravomocí, jimiž je uvedený orgán nadán na základě článku 41 aktu o přistoupení, a jednak hlubší důvody přijetí uvedených opatření.

237 Na základě výše uvedeného je třeba tento žalobní důvod zamítnout.

K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání

– Argumenty účastníků řízení

238 Polská republika tvrdí, že jelikož opatření stanovená článkem 3 nařízení č. 1972/2003 uplatňují na určité produkty dovozní cla převyšující cla vyplývající z preferenčního celního režimu, který existoval v období bezprostředně předcházejícím jejím přistoupení k Evropské unii, byla jejich přijetím porušena zásada ochrany legitimního očekávání.

239 Polská republika se domnívá, že mohla stejně jako polské hospodářské subjekty legitimně očekávat, že postup použitelný na zboží, které bude dočasně uskladněno nebo se na ně bude vztahovat jeden z celních režimů či bude přepravováno uvnitř rozšířeného Společenství po 1. květnu 2004, se bude řídit zásadami definovanými v příloze IV bodu 5 aktu o přistoupení a že cla platná k 30. dubnu 2004 nebudou každopádně po přistoupení zvýšena, a to ani v rámci přechodného opatření.

240 V tomto ohledu má Polská republika za to, že přestože zásada ochrany legitimního očekávání nemůže v budoucnosti vylučovat změny a přizpůsobení měnícím se podmínkám, dotčená přechodná opatření překračují meze přizpůsobení a představují novou právní úpravu situace, která se předtím řídila aktem o přistoupení.

241 Polská republika se domnívá, že Komise ve své obraně připouští, že obezřetné subjekty nemohly předvídat přijetí napadeného aktu, a uvádí, že se Komise omezuje na tvrzení, že mohly svoji činnost přizpůsobit požadavkům vyplývajícím z tohoto aktu. Přitom nařízení č. 1972/2003 jednak nebylo vyhlášeno před přistoupením v polském jazyce,

a jednak případné přizpůsobení se subjektů spornému opatření mohlo spočívat buď v omezení jejich obchodní činnosti, tedy na újmu jejich běžné obchodní činnosti, nebo v uhrazení dovozních cel *erga omnes*.

242 Mimoto argumenty Komise týkající se účelu zavedení dovozních cel ve výši odpovídající clům *erga omnes* nejsou opodstatněné, jelikož uvedená cla nesouvisejí s předcházením spekulacím.

243 A konečně, jakýkoliv odkaz na rozsudek Weidacher, bod 89 výše, za účelem odůvodnění napadeného opatření je zcela neopodstatněný, jelikož uvedený rozsudek se netýká žádného ustanovení obdobného článku 3 nařízení č. 1972/2003.

244 Komise argumenty Polské republiky zpochybňuje.

– Závěry Soudu

245 Je třeba připomenout, že podle judikatury je možné dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání proti právní úpravě Společenství pouze tehdy, pokud samo Společenství předtím vytvořilo situaci, která mohla vyvolat legitimní očekávání (viz rozsudek Weidacher, bod 89 výše, bod 31 a citovaná judikatura).

246 Přitom je třeba uvést, že v projednávaném případě Společenství předtím situaci, která mohla vyvolat legitimní očekávání, pokud jde o Polskou republiku nebo polské subjekty, nevytvořilo.

247 Společenství především nijak, ať už prostřednictvím aktu nebo zdržení se jeho přijetí, nedalo v dotýčných kruzích najevo, že by při příležitosti rozšíření, ke kterému mělo dojít dne 1. května 2004, nebyla přijata přechodná opatření zajišťující zejména užitečný účinek opatření určených k zabránění narušení společného trhu v důsledku vytvoření přebytečných zásob.

248 Dále je třeba uvést, že každý subjekt postupující s řádnou péčí, který před 1. květnem 2004 uplatnil na produkty jeden z režimů uvedených v článku 3 nařízení č. 1972/2003, musel od vyhlášení aktu o přistoupení v Úředním věstníku vědět, že podle čl. 41 prvního pododstavce uvedeného aktu je Komise zmocněna přijmout přechodná opatření za účelem přizpůsobení stávajících režimů v nových členských státech společné organizaci trhů, přičemž tato opatření mohla mít případně dopady na přebytečné zásoby již vytvořené v okamžiku vyhlášení nařízení č. 735/2004, jakož i na produkty podléhající režimu s podmíněným osvobozením od cla (viz v tomto smyslu rozsudek Weidacher, bod 89 výše, bod 33). Zamýšlená opatření byla mimoto v projednávaném případě sdělena Komisí Polské republiky v rámci výboru, který přijetí nařízení č. 1972/2003 projednával. Polská republika tak nemůže tvrdit, že bylo porušeno její legitimní očekávání.

249 V důsledku toho musí být žalobní důvod vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání zamítnut.

*Ke čtvrté části žaloby, týkající se návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které uplatňuje veškerá sporná opatření na sedm dalších produktů*

## Argumenty účastníků řízení

250 Polská republika uvádí, že navzdory požadavkům zakotveným článkem 41 aktu o přistoupení neslouží sporná opatření k usnadnění přechodu Polska na režim vyplývající z uplatňování společné zemědělské politiky podle podmínek definovaných v aktu o přistoupení. Slouží pouze k ochraně Společenství patnácti před konkurencí spojenou s přílivem zemědělských produktů pocházejících, s ohledem na jejich zemědělské možnosti, z nových členských států.

251 Polská republika zaprvé tvrdí, že článek 3 nařízení č. 1972/2003 vede k vybírání poplatků, ve výši cel Společenství *erga omnes*, ze zemědělských produktů dovážených do Společenství patnácti z Polska a nevybírání poplatků v opačné situaci. Zadruhé uvádí, že opatření stanovená čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003 uvalují na polské držitele přebytečných zásob dávky, jejichž výše citelně převyšuje zisky, jichž můžou spekulativními pohyby dosáhnout. Zatřetí zdůrazňuje, že opatření uvedená v čl. 4 odst. 5 osmé odrážce nařízení č. 1972/2003 ji nutí k zavedení poplatků pro držitele přebytečných zásob zemědělských produktů, u nichž neexistuje nebezpečí spekulativních pohybů a u nichž nebyly v celostátním měřítku zjištěny přebytečné zásoby. Polská republika se domnívá, že za těchto okolností nelze nedojít k závěru, že skutečným cílem sporných opatření je ochrana Společenství patnácti před legitimní konkurencí subjektů z nových členských států, což představuje zneužití pravomoci ze strany Komise.

252 Komise se domnívá, že tento žalobní důvod musí být zamítnut.

## Závěry Soudu

- 253 Je třeba konstatovat, že v rámci tohoto žalobního důvodu Polská republika pouze znovu shrnuje tvrzení, která již byla v tomto rozsudku projednána a která jsou uvedena v předchozích částích její žaloby.
- 254 Proto je třeba dojít k závěru, že tento žalobní důvod není autonomní, a že musí být v důsledku toho zamítnut z týchž důvodů jako žalobní důvody, jejichž je shrnutím.
- 255 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být v celém rozsahu zamítnuta.

### **K nákladům řízení**

- 256 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník, která neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise náhradu nákladů požadovala a Polská republika neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (první rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
  
- 2) **Polská republika ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí.**

Tiili

Dehousse

Wiszniewska-Białecka

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 10. června 2009.

Podpisy.



## Obsah

Skutkový základ sporu . . . . .	II - 1555
Řízení . . . . .	II - 1560
K přípustnosti . . . . .	II - 1562
Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1562
Závěry Soudu . . . . .	II - 1566
K věci samé . . . . .	II - 1575
Ke druhé části žaloby, týkající se návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které uplatňuje na sedm dalších produktů opatření uvedené v čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1972/2003	II - 1577
K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 41 aktu o přistoupení a zásady proporcionality . . . . .	II - 1579
– Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1579
– Závěry Soudu . . . . .	II - 1581
Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti. . . . .	II - 1589
– Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1589
– Závěry Soudu . . . . .	II - 1591
Ke třetí části žaloby, týkající se návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které doplňuje sedm produktů na seznam produktů v čl. 4 odst. 5 osmé odrážce nařízení č. 1972/2003 . . . . .	II - 1593
Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1593
Závěry Soudu . . . . .	II - 1595
	II - 1625

K první části žaloby, týkající se návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které uplatňuje na sedm dalších produktů opatření stanovená článkem 3 nařízení č. 1972/2003 . . . . .	II - 1599
K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady volného pohybu zboží	II - 1603
– Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1603
– Závěry Soudu . . . . .	II - 1605
K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku pravomoci Komise a porušení článků 22 a 41 aktu o přistoupení . . . . .	II - 1606
– Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1606
– Závěry Soudu . . . . .	II - 1607
Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti . . . . .	II - 1609
– Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1609
– Závěry Soudu . . . . .	II - 1610
Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z chybějícího nebo nedostatečného odůvodnění . . . . .	II - 1612
– Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1612
– Závěry Soudu . . . . .	II - 1613
K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání . . . . .	II - 1619
– Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1619
– Závěry Soudu . . . . .	II - 1620
Ke čtvrté části žaloby, týkající se návrhu na zrušení nařízení č. 735/2004 v části, ve které uplatňuje veškerá sporná opatření na sedm dalších produktů . . . . .	II - 1622
Argumenty účastníků řízení . . . . .	II - 1622
Závěry Soudu . . . . .	II - 1623
K nákladům řízení . . . . .	II - 1623